

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

**Katedra aplikované geoinformatiky
a územního plánování**

**Správní řád a jeho využití při povolování staveb podle
stavebního zákona**

**The Code of Administrative Procedure and its use in
construction permitting in accordance with the Building Act**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Jiří Kykal, CSc.

Diplomant: Bc. Dita Hercíková

2016

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Dita Hercíková

Regionální environmentální správa

Název práce

Správní řád a jeho využití při povolování staveb podle stavebního zákona

Název anglicky

The Code of Administrative Procedure and its use in construction permitting in accordance with the Building Act

Cíle práce

Diplomová práce se zabývá správním řádem a jeho aplikací na postupy při povolování staveb podle stavebního zákona. Správní řád je subsidiárním předpisem pro zvláštní zákony, v tomto případě pro zákon stavební. Podle správního řádu stavební úřady postupují v případech, když stavební zákon nestanoví jiný postup. Cílem diplomové práce je proto zdůraznění důležitosti správního řádu a následně statistické vyhodnocení míry využití vybraných postupů podle správního řádu.

Metodika

Po prostudování zákonů, předpisů a odborné literatury bude provedena rešerše

výkladu vybraných pojmů správního řádu, které jsou nezbytné při povolování staveb. Vlastnímu výkladu bude předcházet průřez historií správního práva v České republice, charakteristika správního práva, objasnění pojmu veřejná správa a vysvětlení základní zásady činnosti správních orgánů. Další část diplomové práce se bude podrobně zabývat jednotlivými postupy podle správního řádu při povolování staveb, které stavební zákon neupravuje. Na závěr bude zařazena analytická část, která statisticky vyhodnotí postupy podle správního řádu využitě stavebními úřady Středočeského kraje.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

stavební zákon

Doporučené zdroje informací

BENEDA I., DIENSTBIER F., FIALA V., HORÁKOVÁ M., MAREK P., PETERKOVÁ M., POUPEROVÁ O., RENTKOVÁ L., VLČEK E., VLČKOVÁ V., 2007: Historický vývoj právní úpravy správního řízení a dalších postupů ve veřejné správě. Periplum, družstvo nakladatelů, Olomouc, 445 s.

GRINC J., 2010: Právo pro politology. Grada Publishing, a.s., Havlíčkův Brod, 160 s.

HENDRYCH D., KAVĚNA M., PAVLÍK M., 2014: Správní věda – teorie veřejné správy. Wolters Kluwer, a.s., Praha, 244 s.

MAREČEK J., DOLEŽAL J., SEDLÁČKOVÁ V., SKLENÁŘ T., TUNKA M., VOBRÁTILOVÁ Z., 2013: Komentář ke stavebnímu zákonu a předpisy související, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň.

PRŮCHA P., 2007: Správní právo, obecná část. Nakladatelství DOPLNĚK, Brno, 420 s.

VEDRAL J., 2006: Správní řád, Komentář, Praha.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Jiří Kykal, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra aplikované geoinformatiky a územního plánování

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2016

doc. Ing. Petra Šimová, Ph.D.

vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 17. 3. 2016

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 18. 04. 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Ing. Jiřího Kykala, CSc., a že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

V Mělníku 19.4.2016

.....

Poděkování

Mé poděkování patří Ing. Jiřímu Kykalovi, CSc. za odborné vedení a ochotu, se kterou se mi v průběhu zpracování diplomové práce věnoval. Dále bych ráda poděkovala svým vedoucím paní Dagmar Průšové a panu Pavlu Průchovi, za cenné rady, které mi při zpracování diplomové práce velmi pomohly. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a podporu.

Abstrakt

Diplomová práce charakterizuje správní postupy při povolování staveb podle stavebního zákona a správního řádu. Právní úprava nového stavebního zákona, která je účinná od roku 2007 byla během devíti let několikrát novelizována. Mimo jiné v roce 2013 takzvanou velkou novelou stavebního zákona. Cílem nového stavebního zákona i jeho novel je co nejvíce zjednodušit a zrychlit jeho aplikaci. Stavební zákon je speciálním právním předpisem a podpůrně při jeho aplikaci působí správní řád, který je obecným právním předpisem. Současná právní úprava správního řádu je účinná od roku 2006. Správní řád upravuje obecné postupy, které nejsou ve speciálních zákonech zakotveny. V rešeršní části diplomové práce jsou proto popsány postupy při vydávání jednotlivých typů povolení podle stavebního zákona, které navazují na obecné postupy podle správního řádu.

Výsledková část je zaměřena na komparaci postupů při vydávání povolení a postupů při odvolacím řízení ve Středočeském kraji, které jsou následně porovnány s výsledky při stejných postupech v České republice. Vyhodnoceny jsou zde i důvody, které vedly k dosaženým výsledkům. Statistické vyhodnocení se zabývá vlivy, které mění počty vydaných povolení. V závěru diplomové práce jsou pak uvedeny náměty ke změně stavebního zákona, které vycházejí z poznatků zjištěných ve výsledkové a diskuzní části diplomové práce.

Klíčová slova

Stavební zákon, správní řád, správní právo, povolování staveb, opravné prostředky

Abstract

The thesis characterises building permitting administrative procedures subject to the Building Act and Rules of Administrative Procedure. The legal regulation contained in the new Building Act that has been effective since 2007 has been amended several times over the period of nine years, among other by so called big amendment to the Building Act in 2013. Both the Building Act and amendments to it are supposed to simplify and speed up its implementation as much as possible. The Building Act is a special legal regulation the implementation of which is supported by the Rules of Administrative Procedure as a general legal regulation. The current legal regulation of the Rules of Administrative Procedure has been effective since 2006. The Rules of Administrative Procedure stipulate general procedures that are not set forth in special laws. Therefore, the research part of the thesis describes procedures of the granting of individual types of permits subject to the Building Act that are related to general procedures subject to the Rules of Administrative Procedure.

The result part of the thesis focuses on a comparison of permitting and appeal procedures in the Central Bohemian region and a comparison of such proceedings outputs to outputs of the proceedings in the Czech Republic. The paper analyses reasons that are behind the described results. The statistic evaluation deals with influences than affect numbers of granted permits. The thesis conclusion includes some suggestions concerning some Building Act amendments based on findings contained in the result and research part of the thesis.

Key words

Building Act, Rule of Administrative Procedure, Administrative Law, building permitting process, remedial measures

Obsah

1. Úvod	9
2. Cíle práce	10
3. Metodika	10
4. Historie správního práva	11
5. Charakteristika správního práva.....	12
5.1 Správní právo objektivní a subjektivní	13
5.2 Prameny správního práva.....	13
6. Veřejná správa.....	14
6.1 Veřejná správa materiální a formální	15
6.2 Realizace veřejné správy.....	15
7. Státní správa.....	16
8. Správní řád	16
8.1 Zásady činnosti správních orgánů	16
8.2 Vztahy mezi správním řádem a stavebním zákonem.....	18
9. Povolování staveb podle stavebního zákona a správního řádu	18
10. Územní a stavební řízení	19
10.1 Žádost.....	19
10.2 Účastníci řízení	22
10.3 Zahájení řízení	24
10.3.1 Doručování	26
10.4 Přerušení řízení	27
10.5 Zastavení řízení	29
10.6 Námitky.....	31
10.7 Rozhodnutí.....	33
10.8 Odvolání	35
10.9 Přezkumné řízení	38
10.10 Obnova řízení	40
10.11 Nové rozhodnutí.....	40
11. Územní souhlas a souhlas s ohlášením stavebního záměru	41
12. Veřejnoprávní smlouvy.....	44
13. Charakteristika studijního území	48
14. Výsledky	49
14.1 Statistické vyhodnocení.....	55
15. Diskuze	57
16. Závěr	59
17. Přehled literatury a použitých zdrojů	61
18. Příloha	64

1. Úvod

Stavby, které sloužily jako úkryt před nepřízní počasí, jsou s člověkem spjaty prakticky od samého počátku. Pro jich zhotovení se používaly materiály, které člověka obklopovaly, tedy hlína, kameny a dřevo. Postupem času stavby začínaly sloužit i k dalším účelům a jejich velikost se zvětšovala. Se vznikem měst ve středověku se proto objevily první stavební předpisy, které stavby regulovaly. Zpočátku byly spojeny se zakládacími listinami měst nebo s jinými právními předpisy. V té době stavební předpisy stavby regulovaly jen z hlediska požární bezpečnosti a sousedských vztahů, ale jak města rostla a měnila krajinný ráz, měnily se i požadavky na stavby.

V současné době existuje mnoho druhů stavebních materiálů a je zastavěno mnohem více plochy než kdy dříve. Stavební zákon tak reguluje mimo jiné nejen plochy kde mohou být stavby umístěny, ale i jak mají vypadat, zda nebudou energeticky náročné a také zkoumá zda nebudou mít negativní vliv na životní prostředí. Stavební zákon se proto stal velmi důležitým předpisem a v průběhu života se s ním setká (i když třeba jen z hlediska stavebníka) většina z nás.

Aby byl stavební zákon v praxi správně uplatňován, musí úředníci stavebních úřadů používat i mnoho dalších předpisů, které stavební zákon doplňují. Nejdůležitějším z nich správní řád, který je obecným právním předpisem a obecně upravuje to, co speciální zákony, které se zabývají jen svým tématem zaměření, upravovat nemohou. Stavební zákon tak upravuje například obsah stavebního povolení, které je ale zároveň rozhodnutím a to obecně upravuje správní řád. Rešeršní část diplomové práce proto analyzuje jednotlivé postupy při povolování staveb podle stavebního zákona a obecně také podle správního řádu.

Protože stavební zákon je propojen s mnoha předpisy, mimo jiné i s občanským zákoníkem, zákonem o obcích, živnostenským zákonem a mnoha dalšími, každá jejich změna vyvolá i změnu – novelizaci stavebního zákona. Stavební zákon se tak vlastně neustále modernizuje a je velká snaha o jeho co největší zjednodušení. S každou jeho novelizací pak dochází ke změnám v počtu vydaných povolení. Bohužel nelze přesně vyhodnotit jejich kvalitu, protože to by znamenalo nastudování každého spisu založeného stavebními úřady ve věci povolení stavby. Kvalitu vydaných povolení je tak možné posoudit jen zhruba z množství odvolání řešených odvolacími správními orgány. Na kvantitu je však třeba nahlížet ze dvou stran. Za prvé množství vydaných povolení a za druhé jejich složitost. Protože povolení sice může být méně, ale jejich vypracování může zabrat mnohem více času než dříve. Složitost vydaných povolení je zřejmá ze stavebního zákona, který se sice snaží o zjednodušování a tak některé typy staveb zahrnuje do jednodušších typů povolení, ale zároveň požaduje čím dál více podkladů, jejichž prostudování je mnohem náročnější na čas.

Vlivů na počty stavebních povolení je však více, než jen novelty stavebního zákona, které mění taxativní výčty staveb pro jejich jednodušší povolování. Každý rok může být situace zcela jiná, protože závisí také na ekonomických možnostech stavebníků. V poslední řadě mohou změnu počtů povolení vyvolat i jednotlivé stupně stavebních úřadů, protože je již na první pohled zřejmé, že stavební úřad obce se základní působností bude vydávat méně povolení než stavební úřad obce s rozšířenou působností, která má mnohem větší správní obvod. Stavební úřad obce s rozšířenou působností může také vydávat rozhodnutí po předchozím projednávání záměru podle zákona č. 100/2001 Sb., k čemuž ostatní dva stupně stavebních úřadů nejsou oprávněny.

2. Cíle práce

Cílem diplomové práce bude v rešeršní části analýza vztahů mezi stavebním zákonem a správním řádem při vydávání jednotlivých typů povolení.

Dalším cílem bude komparace počtů jednotlivých typů povolení, kterými jsou územní rozhodnutí, územní souhlas, souhlas s ohlášením, stavební povolení, společné rozhodnutí, veřejnoprávní smlouva nahrazující územní rozhodnutí a veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení. Pro alespoň hrubý odhad kvality povolení budou také vyhodnocena odvolací řízení a opravné prostředky, které vadné rozhodnutí opravují. Protože kvalita vydaných rozhodnutí závisí i na vzdělání úředníků, bude zařazeno i porovnání vzdělání. Pro komparaci byly vybrány roky 2011 – 2014, protože v roce 2013 byla provedena takzvaná velká novela stavebního zákona. Data za rok 2015 nejsou v současné době k dispozici.

Posledním cílem diplomové práce bude statistické vyhodnocení vlivů na počty povolení.

Přínosem diplomové práce bude zjištění přesných počtů jednotlivých typů povolení, která byla vydána v letech 2011 – 2014, vlivů na tyto počty, zhodnocení práce stavebních úřadů a návrhy na zlepšení současného stavu.

3. Metodika

Po prostudování zákonů, předpisů a odborné literatury bude provedena rešerše výkladu vybraných pojmů správního řádu, které jsou nezbytné při povolování staveb. Vlastnímu výkladu bude předcházet průřez historií správního práva v České republice, charakteristika správního práva, objasnění pojmu veřejná správa a vysvětlení hlavních zásad pro činnost správních orgánů. Další část diplomové práce se bude podrobně zabývat jednotlivými postupy podle správního řádu a stavebního zákona při povolování staveb.

Pro komparaci a statistické vyhodnocení ve výsledkové části budou využita data z veřejně přístupného portálu Ústavu územního plánování. Pro jejich lepší přehlednost budou data vyhodnocována v grafické formě.

4. Historie správního práva

Správní právo je jedno z nejmladších právních odvětví. Za panovnického absolutismu se veškerá moc soustřeďovala do rukou panovníka, který měl vyhrazeno autokratické rozhodování ve věcech veřejných. V dualistickém státě byla veřejná správa v rukou šlechty, měst či cechů. Subjektivní práva jednotlivců prakticky neexistovala, nebyly rozlišeny ani věci soudní a správní. Vlivem teorií o dělbě moci v 17. a 18. století došlo ke vzniku nezávislého systému správních úřadů.

Ještě v polovině 19. století byla právní úprava správního řízení nedostatečná, protože bylo stále málo obecných procesních norem. Od konce 19. století začaly přibývat předpisy i normy správního práva a správního práva procesního. I jejich obsahová stránka byla zpracována precizněji než dříve. To však neznamenovalo ohrožení svobod, ale bylo možné v nich spatřovat záruky právního státu. Stále však byla roztříštěna právní úprava správního řízení a chyběla jeho přesná kodifikace (Beneda et al. 2007).

Během 18. století byl započat proces, kdy bylo postupně oddělováno soudnictví od správy. Tento proces byl dokončen v roce 1867, kdy byl vydán státní základní zákon o moci soudcovské. Na jeho základě byl později v roce 1875 ve Vídni zřízen Soudní dvůr správní. Spolu se zavedením správního soudnictví byla potřeba precizní právní úpravy správního řízení stále zřejmější, protože stávající předpisy byly nedostatečné a zastaralé. Vznikl tím námět k úvahám, jakým způsobem by bylo možné, přizpůsobit správní řízení moderní době a poskytnout v něm právům lepší ochranu (Beneda et al. 2007).

Soudní dvůr správní měl náročnou úlohu ve vyplňování mezer pozitivního správního práva procesního. I když soudci postupovali dle svého názoru nejlépe, judikatura správního soudu byla kolísavá. Přestože nebyla judikturní činnost správního soudu přesvědčivá, měla rozhodující vliv na zkvalitňování právní úpravy správního řízení. Vytvoření nezávislé přezkumné instance umožnilo v první řadě odhalení nedostatků úpravy správního řízení a následně jejich postupné odstraňování. Judikatura správního soudu tak vymezila všeobecné zásady správního řízení a vytvořila alespoň rámcová pravidla správního řízení (Beneda et al. 2007).

Během let 1918 -1928 se právní úprava správního řízení opírala o roztříštěnou a nekomplexní úpravu z dob Habsburské monarchie. Proto bylo dne 13. ledna 1928 přijato vládní nařízení č. 8/1928 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správní řízení). Byl to jednotný procesní pořádek, který sice správní řízení reguloval, ale nedopadal na všechny jeho druhy. Upravoval správní řízení před politickými úřady, ale nevztahoval se např. na samosprávu. Zvykové právo zůstalo v platnosti a postupně se vyvinulo v judikaturu. Správní řád jako pramen práva uznával také právní obyčej (Beneda et al. 2007).

V období mezi lety 1945 -1955 stále platil správní řád z roku 1928, ale také mnoho dalších právních předpisů, které způsobovaly velkou roztříštěnost a nepřehlednost správního práva. Proto bylo vydáno nařízení vlády č. 20/1955 Sb., o řízení ve věcech správních (správní řád), které však bylo zcela poplatné době svého vzniku. Cílem této úpravy bylo dokonalé plnění funkce státní správy a správní řízení bylo charakterizováno jako výchovný prvek ve vztahu k občanům (Beneda et al. 2007).

V období let 1960 - 1966 byla nařízením vlády č. 91/1960 Sb. provedena další úprava správního řádu, která původní správní řád zjednodušila a zkrátila.

Mezi roky 1967 – 1990 právní úprava postupů ve veřejné správě navazovala na období předchozí. Postupně se však stávající právní úprava správního řízení jevila jako nedostatečná. Bylo proto nutné vydat novou úpravu zákona – zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Až do roku 1989 pak správní řád nebyl nijak významně pozměněn. V důsledku porevolučních změn však byla právní úprava správního řízení rozříštěna a správní řád tak zaostával z hlediska významu i kvality (Beneda et al. 2007).

Dne 4. 6. 2004 vstoupil v platnost zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který byl účinný od 1. 1. 2006. Protože předchozí správní řád měl naprosto odlišnou koncepci oproti novému správnímu řádu, bylo nerealizovatelné provést pouze jeho novelu. Zákonodárci proto přistoupili k vytvoření nového právního předpisu, který byl přizpůsoben požadavkům právního státu a který vymezil pevný rámec pro postup správních orgánů v souladu s požadavky Ústavy, Listiny základních práv a svobod i mezinárodních úmluv, kterýchž respektování se Česká republika zavázala (PSP 2003).

5. Charakteristika správního práva

Jak se zmiňuje Craig (1990) správní právo může být definováno jako zákon určující uspořádání, pravomoci a povinnosti správních orgánů.

Naproti tomu Giannony (2009) uvádí, že správní právo lze vymezit jako všechny zákony a předpisy, které se týkají veřejné správy

Na správní právo lze nahlížet jako na relativně samostatné odvětví práva, přesto je však součástí práva jako celku. Svým zaměřením slouží správní právo k úpravě vztahů při výkonu státní moci ve sféře veřejné správy. Správní právo tak sice má některé stejné rysy práva jako celku, přesto má však takové odlišnosti, díky kterým je správní právo možné vnímat jako svébytný subsystém práva odlišitelný od jiných právních subsystémů (Průcha 2007).

Neexistuje žádný právní předpis, který by správní právo kompletně upravoval. Správní právo je proto upraveno velkým množstvím speciálních právních předpisů, které mají různou právní sílu a obsahují normy správního práva.

Posláním správního práva je vytvářet podmínky pro realizaci obsahu zákonů, jakožto aktů orgánů zákonodárné moci. Správní právo upravuje, ale současně i představuje takový výkon obsahu zákonů, který je realizován subjekty veřejné správy a který může být determinován příkazy. Správní právo je, ve smyslu jeho normativního vyjádření, právním řádem veřejné správy (Průcha 2007).

Správní právo je přiřazováno k právu veřejnému, které je charakteristické vrchnostenským postavením státu. V právních vztazích vystupuje jako nadřazené vůči ostatním subjektům práva (Grinc 2010).

Správní právo, jako právo veřejné, je vždy uplatňováno ve veřejném zájmu, to znamená, že zájem veřejný je vždy nadřazen zájmu soukromému. Správním právem jsou upravovány vztahy mezi nerovnými subjekty, tedy mezi subjekty veřejné správy, které jednají jako nositelé veřejné moci s právem rozhodovat a ostatními subjekty, které mají povinnost se podřídit. Způsob realizace správního práva je vždy určen úřední mocí a umožňuje také správní donucení.

Správní právo je zvláštní zákon o správních opatřeních a rozhodnutích, ve kterých je výkon veřejné správy nadřazen nad jednotlivci. Nicméně, jednotlivci, nebo občané, mají osobní práva a zájmy, které jsou v demokracii legitimní. Orgány veřejné moci musí při svém rozhodování respektovat tato práva a zájmy. Aby se tak stalo, veřejné orgány musí podléhat právu a přijmout rozhodnutí podle formálních postupů stanovených právními předpisy (princip legality) (Rusch 2009).

5.1 Správní právo objektivní a subjektivní

Objektivní správní právo je objektivním veřejným právem, které je tvořeno souborem norem správního práva. Objektivním správním právem se rozumí správní právo de lege lata, nebo také právo, které platí v daném okamžiku. Je to vlastně obsah platného právního řádu, který vyjadřuje formální způsob správního procesu (Průcha 2007).

Subjektivní správní právo, je subjektivním veřejným právem, které je obsahem objektivního veřejného práva, je jeho konkrétním výrazem a jako takové může být na jeho základě realizováno. O subjektivním veřejném právu je možné uvažovat ve dvou významech, jako o subjektivním veřejném oprávnění a subjektivní veřejné povinnosti. Přičemž subjektivní veřejné oprávnění představuje právo určitého subjektu vůči veřejné moci a subjektivní veřejné povinnosti jsou definovány jako souhrn jeho povinností vůči veřejné moci. Souhrn subjektivních práv v podmínkách správního práva pak představuje správní právo de lege applicata, nebo-li praktické využití správního práva v praxi (Průcha 2007).

5.2 Prameny správního práva

Prameny správního práva lze definovat jako obecně závazné pravidlo chování, jehož dodržování je zajišťováno státní nebo samosprávnou veřejnou mocí. Jedná se o pramen práva ve formálním slova smyslu. Pramenem práva v materiálním slova smyslu se rozumějí společenské poměry, historické události, veřejné zájmy atd. Prameny správního práva v materiálním slova smyslu jsou potom zdrojem pramenů správního práva ve formálním slova smyslu (Průcha 2007).

Prameny správního práva jsou tedy obecně závaznými normativními akty, které zahrnují i řadu právních aktů nižší právní síly (Pikola et al. 2008).

K pramenům českého správního práva na straně druhé, nepatří správní precedenty ani právní obyčej (Průcha 2007).

V našich podmínkách pravomoc k vydávání pramenů správního práva přísluší vrcholnému zákonodárnému orgánu, ústředním orgánům státní správy a příslušným orgánům územní samosprávy (Průcha 2007).

Prameny správního práva, které jsou vydávány ústředními orgány:

- ústava republiky a ústavní zákony,
- zákony a zákonná opatření,
- nařízení vlády,
- obecně závazné právní předpisy ministerstev a jiných správních úřadů (Průcha 2007).

Prameny správního práva, které jsou vydávány místními (resp. územními) orgány:

- obecně závazné vyhlášky kraje v mezích samostatné působnosti,
- nařízení kraje ve věcech svěřeného výkonu státní správy, tj. v přenesené působnosti (Průcha 2007).

Nejvýznamnějšími prameny správního práva jsou:

- zákon č. 1/1993 Sb., ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jejich ústředních orgánů,
- státní správy ČR (kompetenční zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 255/2015 Sb., o kontrole (kontrolní řád), nahradil zákon o státní kontrole,
- zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů (Pikola et al. 2008).

6. Veřejná správa

Veřejná správa může být definována jako všechny procesy ať už organizací či jednotlivců, které jsou prováděny podle právních a jiných předpisů přijatých nebo vydaných zákonodárci (Milakovich et Gordon 2012).

V obecném slova smyslu můžeme správu definovat jako lidskou činnost sledující záměrně určitý cíl. Správu dělíme na správu soukromou (tj. správu vykonávanou subjektem ze své vlastní vůle a ve svůj prospěch) a správu veřejnou (tj. správu vykonávanou subjektem jako povinnost uloženou mu právní normou). Veřejná správa se dále vnitřně dělí na státní správu a samosprávu (Hrabák et al. 2012).

Veřejná správa je projevem výkonné moci ve státě a může být definována jako správa společnosti, správa státu jako celku i jeho jednotlivých územních jednotek jako složek územní organizace státu, nebo-li jako správa veřejných záležitostí v zájmu občanů a v jejich prospěch. (Průcha 2007).

Podle Johnston (2015) je veřejná správa termín tradičně používaný k definování formální podmínky, za které veřejné orgány slouží státu ve veřejném zájmu.

Veřejná správa je nedílnou součástí politického, hospodářského a společenského života státu (Hardiman et MacCarthaigh 2010).

Posláním veřejné správy je poskytovat lepší informace pro občany, zajistit transparentnost veřejných listin i zapojení občanské společnosti do rozhodování ve větší míře (Olteanu 2013).

Poslání veřejné správy, zásady její činnosti, její rozhodovací proces a hlavní úkoly veřejných orgánů jsou stanoveny zákonem a demokratickou praxí (Della Rocca 2000).

6.1 Veřejná správa materiální a formální

Veřejná správa v materiálním pojetí je činností státních anebo jiných veřejných orgánů, nebo jiných subjektů, kterým byl výkon veřejné moci propůjčen za účelem plnění veřejných úkolů. Veřejná správa může být vymezena pozitivně nebo negativně. Na pozitivní vymezení lze nahlížet jako na veřejné úkoly, které má veřejná správa zabezpečovat. Veřejná správa v negativním vymezení je souhrnem činností, které nemůžou být kvalifikovány jako zákonodárné ani jako soudní. (Hendrych et al. 2014).

Veřejná správa ve formálním pojetí je organizací, která má za úkol řešit veřejné úkoly, které ovšem nebyly svěřeny zastupitelským sborům nebo soudům. Správa ve formálním pojetí je v zásadě soustavou jednotlivých správních úřadů nebo orgánů jako vykonavatelů veřejné správy ve smyslu materiálním (Hendrych et al. 2014).

6.2 Realizace veřejné správy

Veřejná správa je realizována formou státní správy anebo činností samosprávy a veřejnoprávních korporací. Stát je ve veřejné správě zastupován vládou jako vrcholným orgánem veřejné moci, ministerstvy, jinými ústředními správními úřady, správními úřady s celostátní působností a specializovanými územními správními úřady. Nositel veřejné moci vystupuje při výkonu veřejné správy z moci úřední, funguje zde tedy princip nadřízenosti a podřízenosti (Pikola et al. 2008).

Základním principem demokratického systému je územní samospráva, která je postavena na svobodné účasti občanů na správě veřejných věcí. Konkrétní podoba územní samosprávy je závislá na politické a ekonomické situaci. Územní samospráva je formou veřejné vlády a správy na základě ekonomických podmínek. Územní samospráva je vykonávána orgány obcí a krajů (Pikola et al. 2008).

Samospráva může být vykonávána jako veřejnoprávní a soukromoprávní. V případě veřejnoprávní samosprávy samosprávné orgány na základě zákona vykonávají funkce veřejné správy. Naopak soukromoprávní samosprávu vykonávají instituce typu občanských sdružení, jejichž činnost není státem nijak výrazně ovlivňována (Pikola et al. 2008).

Při výkonu funkce veřejné správy se územní samospráva odlišuje od jiných druhů samosprávy, kterými jsou samospráva profesní a zájmová. Samospráva profesní je založena na individuálním členství. Jedná se např. o Českou advokátní komoru, Českou lékařskou komoru apod. Naopak zájmová samospráva je vykonávána nadacemi, nadačními fondy atd. (Pikola et al. 2008).

Územní samospráva se podobá soukromé správě tím, že se zaměřuje pouze na své vlastní záležitosti. Naopak její obecné záležitosti spadají pod veřejnou správu, čímž se přibližuje veřejné správě (Pikola et al. 2008).

7. Státní správa

Definice státní správy je složitá a prošla několika změnami, ale obecně zahrnuje ministerstva, vybrané ostatní ústřední orgány a jejich příspěvkové organizace (Pavlík 2002).

Státní správa je chápána tak, že zahrnuje jak vládními úřady a všechny ostatní výkonné státní instituce na republikové nebo či místní úrovni (Vidláková 1993).

Státní správa je nezastupitelnou součástí veřejné správy, která je uskutečňována státem. Lze proto říci, že státní správa je neopomenutelným základem veřejné správy. Je odvozována od samotné podstaty, postavení a poslání státu, od podstaty a způsobu realizace státní moci. Svým charakterem je státní správa zvláštním druhem společenského řízení, uskutečňovaného státem. (Průcha 2007).

Státní správa představuje realizaci výkonné moci státu. Svou povahou je státní správa organizující a mocensko-ochrannou činností státu, která v sobě spojuje jednak prvky klasického řízení, jednak prvky regulace (Průcha 2007).

8. Správní řád

Správním řádem jsou upraveny základní obecné zásady správního procesu, správních orgánů, práva a povinnosti účastníků správního řízení a dotčených osob správním řízením a další vybrané související instituty. Správní právo je, ve vztahu k mnoha rozdílným zvláštním právním předpisům procesní povahy, obecným kodexem. Správní řád je v našem právním prostředí páteří správního řízení (Hrabák et al. 2012).

Správní řád je vymezen současně pozitivně i negativně. Z pozitivního hlediska vyplývá, že správní řád se vztahuje na všechny postupy správního orgánu při výkonu veřejné správy. V ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu je zdůrazněn subsidiární charakter správního řádu, který reguluje činnost správních orgánů, pokud zvláštní právní předpis, který je nadřazen správnímu řádu nestanoví jinak (Hrabák et al. 2012).

Ve správním řádu je upraveno především správní řízení, které je postupem správního orgánu, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, které v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti osoby dotčené správním řízením. Popřípadě pak rozhodnutí prohlašuje, zda tato osoba má nebo nemá práva anebo povinnosti (Vedral 2006).

8.1 Zásady činnosti správních orgánů

Základní zásady jsou zakotveny v § 2 – 8 správního řádu. Na těchto zásadách je založen postup správních orgánů při výkonu veřejné správy (Hrabák et al. 2012).

Některé zásady vycházejí přímo z ústavního zakotvení výkonu veřejné správy. Jednotlivé zásady nejsou nikdy izolované, vzájemně spolu souvisejí a je proto nutné je takto vykládat. V jednotlivých typech řízení se zásady uplatňují vždy s různou intenzitou (Hrabák et al. 2012).

Základní zásady vycházejí nejen z principu ústavního pořádku podle Listiny základních práv a svobod, ale také z judikatury tuzemských a mezinárodních soudů (zejména Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva), nebo z rezolucí a doporučení Rady Evropy. Určité základní zásady, pravidla či principy obsahují také některé zvláštní předpisy (Jemelka et al. 2013).

Základní zásady činnosti správních orgánů se vztahují nejen na správní řízení, ale i na další činnost správních orgánů, kterou je vydávání osvědčení, vyjádření a provádění dalších úkonů. Základní zásady je proto nutné respektovat i při výkonu veřejné správy podle zvláštních zákonů, pokud tyto v sobě zásady upraveny nemají (Jemelka et al. 2013).

Označení jednotlivých zásad není normativně stanoveno, pro některé se však vžily určité názvy. Ve správní řádu jsou uvedeny následující zásady:

- zásada zákonnosti,
- zásada zákazu zneužití správního uvážení,
- zásada ochrany dobré víry,
- zásada ochrany veřejného zájmu,
- zásada individuálního posouzení každé věci,
- zásada legitimního očekávání,
- zásada materiální pravdy,
- zásada užitečnosti a vstřícnosti veřejné správy,
- zásada o poučovací povinnosti správního orgánu,
- zásada smírného vyřešení věci,
- zásada rychlosti,
- zásada hospodárnosti a flexibility správního orgánu,
- zásada procesní rovnosti účastníků,
- zásada nestrannosti správního orgánu,
- zásada vzájemného souladu souvisejících řízení,
- zásada spolupráce správních orgánů,
- zásada rozhodování příslušným a nepodjatým správním orgánem,
- zásada dispoziční,
- zásada oficiality (Hrabák et al. 2012).

Některé zásady činnosti a rozhodování veřejné správy zůstaly mimo okruh základních zásad uvedených v § 2 – 8 správního řádu. Nejedná se o základní zásady, ale o další zásady uvedené na dalších místech správního řádu. Jedná se například o:

- zásadu písemnictví,
- zásadu neveřejnosti,
- zásadu oficiality,
- zásadu jednotnosti,
- zásadu koncentrace a dvojstupňovitosti správního řízení,
- zásadu volného hodnocení důkazů,
- zásadu omezené revize apod. (Jemelka et al. 2013).

Protože osoby vykonávající veřejnou správu jednají ve jménu státu, musejí jednat podle zásad uvedených ve správním řádu tak, aby svou činností stát nepoškozovaly (Ondruš 2005).

8.2 Vztahy mezi správním řádem a stavebním zákonem

Vztah mezi stavebním zákonem a správním řádem je upraven v § 192 odst. 1 stavebního zákona, ve kterém je výslovně stanoveno, že v případě, že stavební zákon nestanoví jinak, použijí se v řízeních a postupech podle stavebního zákona příslušná ustanovení podle správního řádu. Z toho vyplývá, že ve vztahu mezi stavebním zákonem a správním řádem, je správní řád podpůrným, nebo také subsidiárním předpisem.

Znění ustanovení § 192 odst. 1 stavebního zákona je de facto duplicitní s ustanovením § 1 odst. 2 správního řádu. Správní řád se tak použije např. pro správní řízení při vydávání rozhodnutí podle stavebního zákona, pro úkony upravené správním řádem při zjednodušujících postupech podle stavebního zákona, pro uzavírání veřejnoprávních smluv a pro vydávání opatření obecné povahy. Je vždy nutné nezapomínat na základní zásady uvedené v § 2 až § 8 správního řádu, které u zejména zvláště složitých a hraničních případů mohou pomoci najít rozumné a zákonné řešení. Jedná se o tyto zásady – zásada legality, zásada proporcionality, zásada nezneužití právního uvážení, zásada ochrany dobré víry a oprávněných zájmů, zásada souladu s veřejným zájmem, zásada subsidiarity, zásada legitimního očekávání, zásada materiální pravdy, zásada procesní rovnosti, zásada dobré správy a zásada spolupráce správních orgánů a zásada rychlosti a hospodárnosti postupu (Mareček et al. 2013).

9. Povolování staveb podle stavebního zákona a správního řádu

Dle § 76 odst. 1 stavebního zákona lze umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.

Stavební povolení se vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li stavební zákon nebo zvláštní právní předpis jinak (§108 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Za povolení stavby se považuje souhlas stavebního úřadu s provedením stavebního záměru podle § 106 stavebního zákona, stavební povolení podle § 115 stavebního zákona, veřejnoprávní smlouva podle § 116 stavebního zákona, oznámený vznik oprávnění podle § 117 stavebního zákona, opakované stavební povolení a dodatečné povolení stavby podle § 129 a také územní rozhodnutí u kterého stavební úřad v souladu § 78 odst. 6 stavebního zákona stanovil, že k provedení stavby nebude vyžadovat ohlášení nebo územní rozhodnutí u stavebních záměrů podle § 103 stavebního zákona (§ 118 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Z § 76 a § 108 stavebního zákona vyplývá obecná zásada, že každá stavba, která vzniká montážní nebo stavební technologií musí být vždy umístěna a povolena, pokud od této povinnosti stavební zákon nebo jiný právní předpis neupouští.

Stavební zákon však obsahuje v § 79 odst. 2 taxativní vymezení staveb, které nepodléhají povolení umístění stavby na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu. Zároveň v § 103 dále taxativně vymezuje stavby, pro jejichž provedení není třeba stavební povolení ani ohlášení. V § 103 jsou vymezeny i stavební záměry, které spadají do § 79 odst. 2 stavebního zákona.

Z těchto ustanovení vyplývá, že taxativně vymezené stavební záměry v § 79 odst. 2 stavebního zákona, nevyžadují žádné opatření stavebního úřadu. Stavební záměry uvedené v § 103, vyžadují alespoň umístění na základě územního souhlasu. Protože stavební úřad v tomto případě již nevydává žádné další rozhodnutí, územní souhlas je dokladem o právu stavět a na základě toho jej lze považovat za povolení stavby.

Podobný princip je uveden v § 78 odst. 6 stavebního zákona, který stanoví, že u některých typů stavebních záměrů vymezených v § 104 stavebního zákona, postačí pouze vydání územního rozhodnutí, ve kterém stavební úřad výslovně uvede, že není třeba stavbu dále ohlašovat.

10. Územní a stavební řízení

Skupinu stavebních záměrů, které vyžadují povolení k jejich provádění lze rozdělit do tří skupin. První skupinou jsou stavby, jejichž povolení je rozhodnutím podle § 67 správního řádu. Jedná se o stavební povolení, opakované stavební povolení, dodatečné povolení stavby, územní rozhodnutí podle § 103 a územní rozhodnutí, ve kterém stavební úřad stanovil, že k provedení stavby nebude vyžadovat stavební povolení nebo ohlášení.

Druhou skupinou jsou stavební záměry, které vyžadují souhlas stavebního úřadu, ať už souhlas s ohlášením nebo územní souhlas, který lze vydat v některých případech místo územního rozhodnutí a které jsou vydávány v souladu s částí čtvrtou správního řádu.

Další skupinou stavebních záměrů jsou záměry, které vyžadují uzavření veřejnoprávní smlouvy v souladu s částí pátou správního řádu.

Poslední skupinou jsou záměry, které pro jejich provedení vyžadují oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora. Tento způsob povolení není ve správním řádu speciálně upraven. Použijí se pro něj jen některá ustanovení, která jsou blíže popsána v kapitole 10 (diplomová práce se proto jimi nebude dále zabývat).

Stavební záměry uvedené v první skupině lze dále rozdělit ještě do dvou dalších skupin, kterými jsou stavební povolení a územní rozhodnutí. Dělení stavebních záměrů je možné z důvodu, že opakované stavební povolení a dodatečné povolení stavby postupuje přiměřeně jako při vydávání stavebních povolení podle § 109 - § 115. Druhou skupinou jsou územní rozhodnutí. Existuje ještě jeden typ povolení stavebního záměru, kterým je společné územní rozhodnutí a stavební povolení („společné rozhodnutí“), při jehož pojednávání se postupuje podle ustanovení pro vydávání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

Z uvedeného vyplývá, že v první skupině stavebních záměrů jsou rozdíly jen mezi územním a stavebním řízením. Tato diplomová práce se proto bude dále zabývat jen jimi.

10.1 Žádost

Obecným úkonem, který činí účastník vůči správnímu orgánu, je podání. Podání má několik zvláštních podob např. žádost, ohrazení, procesní stížnost, odvolání, které jsou upraveny správním řádem. Neupravují-li zvláštní druhy podání své formální náležitosti, musí účastník vždy dodržet náležitosti podání stanovené v ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu (PSP 2003).

Správní řád v § 37 odst. 2 taxativně uvádí jak má podání vypadat a co jsou jeho povinné obsahové náležitosti. Bez uvedení všech těchto náležitostí nemůže správní orgán pokračovat v řízení a je povinen podatele vyzvat k doplnění podání (Ondruš 2005).

V podání musí být uvedeno zejména kdo je žadatelem, o co žádá, a jaké věci se žádost týká.

Žadatel pak podání musí učinit u správního úřadu, který je příslušný k vyřízení žádosti. Za den, kdy bylo podání doručeno, se považuje den kdy podání došlo příslušnému správnímu orgánu. Podání je možné provést několika možnými způsoby, a to buď písemně, nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem (Jemelka et al. 2013).

Správní řád připouští i další formy podání, které tak může být učiněno prostřednictvím faxu, dálnopisu, elektronicky bez zaručeného datového podpisu apod. Všechny tyto nouzové formy podání však musí být do 5 dnů potvrzeny písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky se zaručeným datovým podpisem, protože zákon umožňuje nouzové formy podání především z důvodu zachování běhu lhůt (Ondruš 2005).

Žádost je zvláštní formou podání a musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 (podání) a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá (§ 45 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Žádost o vydání územního rozhodnutí obsahuje kromě obecných náležitostí podle správního řádu základní údaje o požadovaném záměru, identifikační údaje o pozemku nebo stavbě, na nichž se má záměr uskutečnit, uvedení osob, které mají vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním pozemkům nebo stavbám na nich, jestliže může být jejich právo územním rozhodnutím přímo dotčeno (§ 86 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Žádost o stavební povolení obsahuje identifikační údaje o stavebníkovi, o pozemku, základní údaje o požadovaném záměru, jeho rozsahu a účelu, způsobu a době provádění, údaj o tom, kdo bude stavební záměr provádět a vyjádření vlastníka sousední nemovitosti, je-li třeba, aby umožnil provedení stavebního záměru ze své nemovitosti; u dočasné stavby rovněž dobu jejího trvání a návrh úpravy pozemku po jejím odstranění (§ 110 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Žádost o vydání musí mít stejné náležitosti jako mají žádosti o vydání územního rozhodnutí a stavební povolení a musí být podána na předepsaném formuláři.

Každý žadatel musí dbát o to, aby jeho žádost obsahovala nejen všechny náležitosti uvedené v příslušných paragrafech stavebního zákona, ale i náležitosti obecně upravené ve správním řádu. Ustanovení § 86 odst. 1 stavebního zákona na správní řád přímo odkazuje. Naopak v § 110 odst. 1 stavebního zákona jsou taxativně vyjmenovány všechny náležitosti žádosti o stavební povolení a správní řád se zde proto podpůrně nepoužije. Ovšem žádost o společné rozhodnutí musí obsahovat náležitosti uvedené jak v § 86 odst. 1 tak i v § 110 odst. 1, to znamená, že taková žádost musí obsahovat i náležitosti uvedené ve správním řádu.

Pokud žádost neobsahuje předepsané náležitosti nebo trpí určitými vadami (chybějící podpis, identifikace žadatele, které věci se žádost týká apod.), je povinností správního orgánu pomoci žadateli tyto vady odstranit, případně mu pro jejich odstranění určit přiměřenou lhůtu. Zároveň žadatele poučí o následcích, ke kterým by došlo, pokud by žádost nedoplnil ve lhůtě stanovené správním orgánem. Pokud by žadatel neodstranil nedostatky, správní orgán by byl nucen v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, řízení zastavit (Jemelka et al. 2013).

Součástí žádostí o vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení je projektová dokumentace vypracována oprávněnou (autorizovanou) osobou podle příslušných příloh k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb. Příloha č. 1 obsahuje rozsah a obsah dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby a příloha č. 4 obsahuje obsah a rozsah společné dokumentace pro vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení.

Projektovou dokumentaci předkládá stavebník ve dvojnásobném vyhotovení. V případě, že stavební záměr bude budován v obci, která není stavebním úřadem, musí stavebník předložit projektovou dokumentaci ve trojnásobném vyhotovení.

Stavebním úřadem je vždy požadováno, aby doklady předložené stavebníkem (hlavně projektová dokumentace) byly zcela v souladu s požadavky dotčených orgánů, jak je uvedeno v § 4 stavebního zákona (Malý 2013).

V ustanovení § 86 odst. 2 a v § 110 odst. 2 jsou taxativně vyjmenovány další doklady, které je stavebník povinen přiložit k žádosti o vydání územního, respektive stavebního povolení. Pokud žádost vykazuje nedostatky nebo pokud stavebník k žádosti nepředloží veškeré doklady nutné k posouzení umístění či povolení stavby, stavební úřad stavebníka vyzve k doplnění podání, stanoví přiměřenou lhůtu k doplnění žádosti a řízení, zahájené dnem podání žádosti, přeruší. V případě, že stavebník předloží dokumentaci stavby pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci stavby pro vydání stavebního povolení, která není vypracována projektantem, stavební úřad musí řízení vždy zastavit.

Usnesení o přerušení a usnesení o zastavení územního a stavebního řízení se vydává podle příslušných ustanovení stavebního zákona. V případě územního řízení se jedná o § 86 odst. 5 a v případě stavebního řízení o § 111 odst. 3 – přerušení řízení a o § 110 odst. 4 - zastavení řízení. Protože v těchto ustanoveních stavebního zákona je upraven postup stavebního úřadu a stavební zákon je speciálním zákonem nadřazeným správnímu řádu, ustanovení § 45 odst. 2 a § 64 odst. správního řádu se v tomto případě subsidiárně nepoužije.

10.2 Účastníci řízení

- 1) Účastníky územního řízení jsou
 - a) žadatel,
 - b) obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn.
- 2) Účastníky územního řízení dále jsou
 - a) vlastník pozemku nebo stavby, na nichž má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,
 - b) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno,
 - c) osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis.
- 3) Účastníky řízení nejsou nájemci bytů, nebytových prostor nebo pozemků (§ 85 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Stavební zákon vymezuje účastníky územního řízení do dvou skupin podle § 85 odst. 1 a 2 stavebního zákona. Toto rozdělení je poněkud odlišné od úpravy účastníků řízení ve správním řádu, a to z důvodu doručování písemností v územním řízení (Mareček et al. 2013).

Účastníkem stavebního řízení je pouze

- a) stavebník,
- b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,
- c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,
- d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jeho práva prováděním stavby přímo dotčena,
- e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno,
- f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno,
- g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí (§ 109 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Taxativní výčet účastníků stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona má za následek vyloučení obecné definice účastníků řízení podle § 27 správního řádu. Nejsou jim však dotčena ustanovení zvláštních předpisů a vedle ustanovení § 109 odst. 1 stavebního zákona je možné proto aplikovat souběžně § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. (Nejvyšší správní soud 2011).

Vedle žadatele a obce v územním řízení a stavebníka ve stavebním řízení, kteří jsou účastníky řízení vždy, musí stavební úřad stanovit okruh dalších účastníků řízení. Není výjimkou, že stavebník chce stavět na pozemku jiného vlastníka. V tomto případě musí stavebnímu úřadu předložit smlouvu mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku, kde jsou smluvně ujednány podmínky, za kterých je možné stavět. V případě, že je pozemek zatížen věcným břemenem, by měl stavební úřad zkoumat, o jaké věcné břemeno se jedná a kde je na pozemku umístěno. Stavba by pak neměla do takto vymezené plochy pozemku zasahovat. Stavební úřad by měl zvláště pečlivě stanovit, které vlastníky sousedních pozemků zahrne do okruhu účastníků řízení. Sousední pozemek nelze definovat jako pozemek mezující, tedy jako pozemek, který má společnou hranici s pozemkem, na kterém bude stavba prováděna. Stavbou mohou být dotčeny i pozemky v širším okolí. Za přímé dotčení může být považován hluk, imise, zvýšení dopravního zatížení apod.

Vymezení okruhu účastníků řízení nemusí být pro stavební úřad vždy jednoduché a jednoznačné. Ve správním řádu je proto zakotveno ustanovení, na jehož základě mohou být řešeny spory o účastenství v řízení (Vedral 2006).

Při stanovení určitého kritéria pro vymezení účastníků v případě stavby, která může mít vliv na široké okolí, nelze takové kritérium měřit pouze hlediskem hospodárnosti a okruh účastníků limitovat stanovením odstupové hranice vyjádřené v metrech bez přihlídnutí k ostatním vlivům. Samotná náročnost takového posuzování nemůže být dostatečným ospravedlněním pro vyloučení osob z okruhu možných účastníků řízení a nemůže obstát zásada hospodárnosti či procesní ekonomie. Lze-li možné přímé dotčení na právech shledat i u širokého okruhu osob, nutno zvolit i tomu odpovídající formu vedení takového řízení, nemůže však být zužován prostor pro ochranu ústavně zaručených práv (Nejvyšší správní soud 2009).

Za účastníka bude v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti bylo v řízení rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí (§ 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Pokud se konkrétní osoba prohlásí jako účastník řízení, platí, že jím je, dokud stavební úřad, nebo jiná osoba, neprokáže opak. Za účastníka se může konkrétní osoba prohlásit písemně či ústně do protokolu. (Ondruš 2005).

Tvrzení konkrétní osoby, že je účastníkem řízení, je podáním ve smyslu ustanovení § 37 správního řádu. Protože se jedná o úkon, který směřuje ke stavebnímu úřadu, musí splňovat příslušné formální a obsahové náležitosti podání (Vedral 2006).

Při posuzování zda je konkrétní osoba účastníkem řízení či ne, je třeba mít na zřeteli, že její nezákonné účastenství v řízení může být zásahem do subjektivních práv ostatních účastníků řízení a to tehdy, kdy taková osoba zdržuje řízení svými obstrukčními kroky. Usnesení o účastenství konkrétní osoby se neoznamuje všem účastníkům řízení. Tito jsou o něm pouze vyrozuměni. Přesto je takové usnesení součástí spisu a účastníci řízení dotčení tímto usnesením, mohou všemi procesními postupy napadnout jeho zákonnost (Ondruš 2005).

Každý účastník může být v řízení zastoupen.

Zástupcem účastníka je zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec; zástupcem účastníků, jejichž zájmy si neodporují, může být i společný zmocněnec nebo společný zástupce (§ 31 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

I zmocněnec je oprávněn udělit plnou moc k jeho zastupování další osobě, ovšem účastník řízení, který mu plnou moc k zastupování udělil, musí v této plné moci uvést souhlas s takovým postupem.

Každý zmocněnec musí prokázat své zmocnění tím, že předloží plnou moc podepsanou účastníkem řízení. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu (Vedral 2006).

Účastník řízení může plnou mocí zmocnit k zastupování v řízení osobu fyzickou tak i právnickou. A naopak může zmocněnec v řízení zastupovat osobu fyzickou i právnickou (Vedral 2006).

V téže věci může mít účastník řízení pouze jednoho zmocněnce (§ 33 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Toto usnesení však nezavazuje účastníka řízení k tomu, aby měl nebo musel mít v průběhu celého řízení pouze jediného zmocněnce. Je však třeba dbát na to, aby se jednotlivé plné moci zmocněnců nepřekrývaly a stavební úřad přesně věděl kdy a s kým a v které věci má jednat (Vedral 2006).

V ustanovení § 33 odst. 2 jsou uvedeny jednotlivé typy plných mocí, které se liší v rozsahu, v jakém je zmocněnec oprávněn za zmocnitele jednat. Plná moc může být udělena k určitému úkonu (např. k podání odvolání), skupině úkonů nebo pro určitou část řízení (např. odvolací řízení) nebo také pro celé správní řízení (Vedral 2006).

Jednou z variant plných mocí uvedených ve správním řádu je možnost udělení zmocnění pro neurčitý počet řízení s určitým předmětem, která budou zahájena v určité době nebo bez omezení v budoucnu. Jedná se o takzvanou generální plnou moc. Podpis na generální plné moci musí být vždy úředně ověřena a plná moc musí být stavebnímu úřadu předložena před zahájením řízení, popřípadě může být udělena i do protokolu (Vedral 2006).

Správní řád uvádí v § 20 odst. 2 správního řádu ještě jednu možnost pro zastupování. Jedná se o zastupování při doručování písemnosti do vlastních rukou, kdy taková písemnost může být doručena pouze adresátovi nebo osobě, která předložila stavebnímu úřadu ověřenou písemnou plnou moc, která ji opravňuje přebírat písemnosti za adresáta.

10.3 Zahájení řízení

Řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu (§ 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

V řízení o žádosti není rozhodující den, kdy byla žádost předána poštovní přepravě nebo vložena do datové schránky. Důležitý je otisk razítka, kterým správní úřad potvrzuje, kdy mu byla žádost doručena. Tímto dnem, nebo dnem kdy žadatel podal žádost ústně do protokolu, je zahájeno řízení (Ondruš 2005).

Stavební úřad oznámí zahájení územního řízení s tím, že den, kdy žádost došla na úřad, je rozhodným pro zahájení řízení. Pro projednání záměru má poté tři možné varianty jak dále postupovat.

První variantou je, že za podmínek uvedených v § 87 odst. 1 stavebního zákona upustí od ohledání na místě záměru a stanoví lhůtu, ve které mohou účastníci řízení uplatňovat k záměru své námitky a dotčené orgány svá stanoviska a která nesmí být kratší než 15 dnů.

Druhou variantou je možnost, že stavební úřad vyzve účastníky řízení k ústnímu jednání spojenému s místním šetřením na den, který stavební úřad určí. O dnu konání tohoto jednání se účastníci řízení musí dozvědět nejdéle 15 dnů před jeho konáním. Stavební úřad proto musí při stanovení takového termínu přihlídnout k době doručování oznámení. Účastníci řízení mohou své námitky a dotčené orgány svá stanoviska uplatnit nejdéle při konání ústního jednání.

Třetí variantou je povinnost vyzvat účastníky k veřejnému ústnímu jednání v případě, že k záměru bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí anebo je záměr umístován v území, ve kterém dosud nebyl vydán územní plán. Veřejného ústního jednání se kromě účastníků řízení a dotčených orgánů může zúčastnit také veřejnost.

Závazná stanoviska, která mohou dotčené orgány uplatňovat podle § 4 odst. 4, a námitky účastníků řízení musí být uplatněny nejpozději při ústním jednání, případně při veřejném ústním jednání, při kterém musí být nejpozději uplatněny také připomínky veřejnosti; jinak se k nim nepřihlíží. Jestliže dojde k upuštění od ústního jednání, musí být závazná stanoviska dotčených orgánů podle § 4 odst. 4 a námitky účastníků řízení uplatněny ve stanovené lhůtě; jinak se k nim nepřihlíží (§ 89 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

V ustanovení § 89 odst. 1 stavebního zákona je jednoznačně upravena koncentrační zásada a to pro všechny námitky účastníků řízení, stanoviska dotčených orgánů a připomínky veřejnosti. K námitkám účastníků řízení, připomínkám veřejnosti a stanoviscích dotčených orgánů, které byly uplatněny po ústním jednání, veřejném ústním jednání či po uplynutí lhůty stanovené stavebním úřadem se nepřihlíží (Mareček et al. 2013).

Protože územní řízení je možné vést v několika variantách, při ústním jednání, případně při veřejném ústním jednání musí být shromážděny veškeré podklady pro vydání územního rozhodnutí tak, aby se k nim zejména účastníci řízení mohli vyjádřit a podat případné námitky. Na rozdíl od varianty územního řízení, kdy je upuštěno od ústního jednání a je stanovena lhůta po podání námitek a závazných stanovisek, kdy dochází v důsledku individuálního doručování a rozdílného běhu lhůt k shromáždění podkladů v různém čase. V tomto případě musí stavební úřad počítat s tím, že řízení je doplňováno a musí dát možnost účastníkům řízení se k podkladům pro vydání rozhodnutí vyjádřit podle § 36 odst. 3 správního řádu. Pokud se však účastníci řízení vyjadřují podle § 36 odst. 3 správního řádu, nejedná se o uplatnění námitek ale o jiný úkon (Mareček et al. 2013).

Stavební úřad stanoví okruh účastníků a po zjištění jejich počtu zašle oznámení o zahájení stavebního řízení buď účastníkům řízení podle § 109 stavebního zákona jednotlivě, nebo v případě velkého počtu účastníků, jednotlivě pouze stavebníkovi, a ostatním účastníkům řízení veřejnou vyhláškou podle § 144 odst. 2 a 6 správního zákona veřejnou vyhláškou.

Stavební úřad současně s oznámením o zahájení stavebního řízení stanoví datum, kdy bude konáno ústní jednání, které může být spojeno s ohledáním na místě. Účastníky řízení je povinen zároveň upozornit na koncentrační zásadu, která spočívá v možnosti podávat námitky jen do a v průběhu ústního jednání. K námitkám uplatněným později stavební úřad nepřihlíží (Mareček et al. 2013).

V případě, že místo stavebního záměru dobře zná a žádost obsahuje všechny náležitosti nutné k posouzení záměru, může stavební úřad od ústního jednání upustit.

V takovém případě stanoví lhůtu, minimálně 10 dnů, ve které mohou účastníci řízení uplatnit své námitky a dotčené orgány svá stanoviska.

10.3.1 Doručování

Doručování účastníkům řízení a případně veřejnosti je možné provést několika způsoby. Oznámení o zahájení územního řízení, kde stavební úřad upustí od ústního jednání, nebo oznámí datum jeho konání, se zasílá všem účastníkům uvedeným v § 85 stavebního zákona jednotlivě. Pokud stavební úřad zjistí, že účastníků je více než 30, oznámí zahájení územního řízení tak, že hlavním účastníkům řízení podle § 144 odst. 6 správního řádu jej zašle jednotlivě a ostatním účastníkům jej oznámí zveřejněním na úřední desce.

Pokud stavební úřad zve účastníky řízení k veřejnému ústnímu jednání, v případě, že k záměru bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí anebo je záměr umístován v území, ve kterém dosud nebyl vydán územní plán, zašle oznámení o zahájení územního řízení všem účastníkům řízení jednotlivě a pouze veřejnosti vyhláškou podle § 87 odst. 2 stavebního zákona. Jestliže účastníků takového řízení bude více, než 30 oznámí zahájení řízení hlavním účastníkům řízení dle § 27 odst. 1 jednotlivě, ostatním účastníkům řízení dle § 144 odst. 6 správního řádu veřejnou vyhláškou a veřejnosti veřejnou vyhláškou dle § 87 odst. 2 stavebního zákona.

Základním způsobem doručování je doručování správním orgánem do datové schránky. Pokud správní orgán pochybí a doručí písemnost právnické osobě, která má datovou schránku zřízenou, jiným způsobem než do datové schránky, je možné považovat písemnost za doručenu, pokud si ji právnická osoba fakticky převezme (Jemelka 2013).

Dokument je osobě, která má zřízenou datovou schránku, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky tato osoba přihlásí. Pokud se však do datové schránky do 10 dnů ode dne, kdy byl dokument do datové schránky dodán, nepřihlásí, považuje se dokument za doručení uplynutím posledního dne této lhůty. Jedná se o takzvanou fikci doručení (Jemelka 2013).

Pokud správní orgán při doručování písemnosti zjistí, že datová schránka nefunguje, může písemnost zaslat poštou.

Písemnosti se zasílají buď obvykle nebo do vlastních rukou adresáta. Do vlastních rukou se doručuje v případech taxativně uvedených v § 19 odst. 4 správního řádu anebo pokud hrozí, že by se taková písemnost mohla dostat i k jinému účastníkovi řízení který má na věci protichůdný zájem, aniž by o tom adresát věděl.

Protichůdné zájmy mohou být například i mezi rodinnými příslušníky, kteří jsou účastníky stejného řízení. V takovém případě může docházet k zatajování pošty. V případě, že byla písemnost zaslána osobě, která má na věci protichůdný zájem, lze takovou písemnost považovat za doručenou jenom v případě, že ji adresát jako doručenou uzná a písemně anebo ústně do protokolu. Jen tehdy, když je z adresátova chování zřejmé, že mu byla písemnost doručena, nemusí mu být doručována opětovně. Tuto skutečnost však musí správní úřad řádně odůvodnit (Ondruš 2005).

Písemnost je adresátovi zasílána na místo, kde má hlášen trvalý pobyt, v případě, že podniká, potom na adresu místa podnikání nebo do datové schránky. Fyzická osoba může v žádosti také uvést adresu doručovací, na kterou ji správní orgán písemnosti přednostně zasílá. Právnícké osobě se písemnosti doručují na adresu jejího sídla, na adresu její organizační složky nebo do datové schránky.

Písemnost zasláná adresátovi je na poště uložena po dobu 15 dnů, kdy má adresát možnost si ji převzít. Pokud si adresát písemnost v uvedené lhůtě nepřevzme, je navrácena zpět správnímu orgánu. Pro takzvanou fikci doručení je ale určující lhůta uvedená ve správním řádu, to znamená 10 dnů od uložení na poště.

Prvním dnem této 10 denní lhůty je den následující po dni, kdy byla písemnost uložena. V případě, že posledním dnem lhůty je den pracovního klidu nebo volna, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den (Ondruš 2005).

V případě, že se adresátům nedaří doručovat anebo není možné zjistit jejich místo trvalého pobytu, se písemnost doručuje pomocí veřejné vyhlášky.

Při doručování veřejnou vyhláškou je písemnost zveřejněna vyvěšením na úřední desce příslušného správního orgánu, který písemnost vyhotovil a vyznačí se na ni den zveřejnění. Písemnost musí být dle § 25 odst. 3 správního řádu na úřední desce vyvěšena po dobu nejméně 15 celých dnů. Do této lhůty se však nepočítá den, kdy byla vyhláška zveřejněna a den kdy byla sejmuta. Správní orgán je zároveň povinen zaslat písemnost příslušným obecním úřadům, které ji také bezodkladně zveřejní. V takovém případě se jako den vyvěšení počítá den, kdy byla písemnost vyvěšena na úřední desce správního orgánu.

10.4 Přerušení řízení

Stavební úřad může řízení přerušit z důvodů uvedených ve správním řádu. Stavební úřad územní řízení přeruší, kromě důvodů uvedených ve správním řízení, také v případě, že záměr klade takové požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, že jej nelze bez vybudování příslušných nových staveb a zařízení nebo úpravy stávajících realizovat, a zároveň vyzve žadatele k předložení plánovací smlouvy, pokud se záměr dotýká veřejné a dopravní infrastruktury ve vlastnictví obce, nebo smlouvy s příslušnými vlastníky veřejné dopravní a technické infrastruktury, a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu. Pokud žadatel nepředloží požadované smlouvy ve stanovené lhůtě, stavební úřad územní řízení zastaví (§ 88 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Správní orgán může řízení o žádosti také přerušit z důvodu žádosti žadatele a v řízení z moci úřední na žádost účastníka. S přerušением řízení pak musí souhlasit všichni žadatelé (pokud je jich více) a v řízení z moci úřední i další účastníci. Správní orgán pak řízení přeruší na dobu nezbytně nutnou k doplnění žádosti a přihlédne při tom k návrhu žadatele či účastníka řízení.

Řízení správní orgán přeruší také z důvodu, že probíhá řízení o předběžné otázce, o které dosud nebylo pravomocně rozhodnuto a rozhodnutí o ní nepřísluší správnímu orgánu. V takovém případě správní orgán nestanoví lhůtu pro doplnění podání, protože není zřejmé, v jaké době bude rozhodnutí jiným správním orgánem vydáno a kdy nabude právní moci. Typickým příkladem přerušení řízení z důvodu předběžné otázky je u územního rozhodnutí a stavebního povolení posouzení záměru podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Nejčastějším důvodem, pro který bývá řízení přerušeno, je nezaplacení správního poplatku.

Územní řízení může být přerušeno z důvodů uvedených ve správním řádu a z důvodů uvedených v § 88 odst. 1 stavebního zákona. Stavební řízení se přerušuje pouze z důvodů uvedených ve správním řádu. Územní řízení se mimo jiné přerušuje v případě, že plánovaný záměr nemá přístup ke komunikaci nebo k technické infrastruktuře. Rodinný dům musí být například na veřejnou komunikaci napojen zpevněnou cestou o šířce min. 3,5 m končící nejdále 50 m před domem z důvodu nutnosti případného zásahu Hasičského záchranného sboru. Pokud bude budoucí přístupová komunikace vedená po pozemcích ve vlastnictví obce, musí vlastník budoucího domu sepsat s obcí plánovací smlouvu, ve které se zavazuje k vybudování přístupové komunikace. Bez splnění podmínek uvedených v plánovací smlouvě, které se týkají například povrchu komunikace, způsobu provedení komunikace nebo způsobu napojení komunikace, nelze rodinný dům zkolaudovat. Stejným způsobem se postupuje i při prodlužování technické infrastruktury k rodinnému domu.

V § 64 správního řádu jsou taxativně vyjmenovány důvody pro přerušení řízení. Přerušit řízení je možné podle § 64 odst. 1 písm. a) současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti. Přerušení řízení je podle § 64 odst. 1 a 3 možné, ale není nutné. Správní orgán by proto měl vždy zvážit, zda řízení přeruší či ne. Ohled by při tom měl brát na zásadu rychlosti a hospodárnosti řízení uvedenou v § 6 správního řádu a na lhůty pro vydání rozhodnutí, kterými je vázán (Jemelka 2013).

Přerušení řízení je v praxi správních soudů zcela jednoznačně považováno za úkon správního orgánu, jimž se upravuje vedení správního řízení. Na tom nic nemění ani skutečnost, že ve správním řízení lze podat proti rozhodnutí o přerušení řízení odvolání. Jelikož je rozhodnutí správního orgánu o přerušení řízení vyloučeno ze soudního přezkoumání, návrh, kterým se žalobce domáhá přezkoumání tohoto rozhodnutí, je podle soudního řádu správního nepřípustný a soud jej usnesením odmítne (Nejvyšší správní soud 2007).

Po přerušení řízení neběží lhůty pro provádění úkonů v řízení účastníkům ani správnímu orgánu a neběží ani lhůta pro vydání rozhodnutí. Proto je možné v době, na kterou je řízení přerušeno, provádět jen takové úkony, které v konečném důsledku umožní pokračovat v řízení. Toto platí pro účastníky řízení i pro správní orgán. Účastník řízení může během přerušení řízení odstraňovat vady žádosti nebo zaplatit správní poplatek, správní orgán může rozhodovat o předběžné otázce, pokud se jej tato týká, a nerozhoduje se o ní ve společném řízení. Ale v žádném případě není možné například svolat ústní jednání nebo provádět dokazování (Vedral 2006).

Správní úřad sleduje v průběhu přerušení řízení, zda již byly doplněny veškeré chybějící podklady a vady žádosti a byly tak odstraněny překážky řízení. Jakmile překážky řízení odpadnou, pokračuje správní orgán v řízení. Stejným způsobem pokračuje i v případě, že uplyne lhůta, která byla stanovena pro přerušení řízení podle § 64 odst. 2 a 3 anebo o pokračování řízení požádá účastník, který předtím o přerušení řízení požádal, nebo některý z účastníků řízení, který předtím s přerušením řízení souhlasil, vzal souhlas zpět. Žádost o pokračování v řízení a zpětvzetí souhlasu s přerušením řízení musí být vždy učiněno písemně, nebo ústně do protokolu. Po ukončení přerušení řízení pokračuje správní orgán dále v řízení bez zbytečných průtahů (Ondruš 2005).

O pokračování v řízení správní orgán již nevydává žádné další usnesení, ale vyrozumí o tom všechny účastníky a provede záznam do spisu. Vyrozumění účastníků řízení může být provedeno jakýmkoliv způsobem. Ale s ohledem na právní jistotu a zásadu písemnosti je vhodné oznámení o pokračování řízení učinit písemně (Jemelka 2013).

10.5 Zastavení řízení

Podle § 86 odst. 5 stavebního zákona stavební úřad územní řízení usnesením zastaví, v případě, že dokumentace pro jeho vydání není vypracována projektantem.

Stejným způsobem postupuje i v souladu s § 110 odst. 4 stavebního zákona. Protože i projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení musí být vypracována projektantem. Důvodem je, že zpracování takové projektové dokumentace je vybranou činností ve výstavbě.

Vybrané činnosti ve výstavbě jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace podle ustanovení § 158 odst. 2 stavebního zákona, a odborné vedení provádění stavby nebo její změny (§ 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Projektovou dokumentací je dokumentace

- a) stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e),
- b) stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115,
- c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116,
- d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117,
- e) změn staveb uvedených v písmenech a) až d) před jejím dokončením podle § 118,
- f) staveb uvedených v písmenech a) až e) k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby, podle § 129,
- g) pro provádění stavby,
- h) pro nezbytné úpravy podle § 137, nebo
- i) vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 2 písm. c) vodního zákona (§ 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Projektová činnost je vybranou činností ve výstavbě, protože konečný výsledek dokumentace ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. Zpracování dokumentace se proto svěří jen takovým fyzickým osobám, které mají k výkonu činnosti na projektové dokumentaci oprávnění (autorizaci) stanovené zákonem o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (Mareček et al. 2013).

Projektovou dokumentaci vypracuje oprávněná (autorizovaná) osoba podle jednotlivých příloh k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. Projektová dokumentace k územnímu rozhodnutí musí být zpracována podle přílohy č. 1, pro vydání společného rozhodnutí podle přílohy č. 4 a pro vydání stavebního povolení podle přílohy č. 6.

Kromě důvodů striktně uvedených ve stavebním zákoně, může stavební úřad řízení zastavit i z důvodů uvedených ve správním řádu.

Na rozdíl od přerušení řízení podle § 64 odst. 1 správního řádu nemá správní orgán v případě zastavení řízení na výběr, zda může řízení zastavit či ne. Pokud nastane některý z důvodů pro zastavení řízení uvedených v § 66 správního řádu, správní orgán řízení vždy zastavit musí (Vedral 2006).

Řízení zahájená na žádost i řízení zahájená z moci úřední, může správní orgán zastavit jen ze zákonných důvodů. Učinit tak může vždy jen s odůvodněným usnesením, které musí oznámit všem účastníkům řízení, proti kterému je možné uplatnit odvolání, jež má vždy odkladný účinek (Ondruš 2005).

V případě, že žádost podala skupina žadatelů a pouze jeden z nich ji vzal zpět, musí s tím souhlasit všichni ostatní. V praxi většinou správní orgán zašle zpětvzetí všem ostatním žadatelům zda výslovně či konkludentně se zastavením řízení souhlasí. Pokud jeden nebo více žadatelů se zastavením řízení nesouhlasí, musí správní orgán pokračovat v řízení. Oznámení o pokračování v řízení je správní orgán povinen všem opětovně zaslat (Ondruš 2005).

Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu je důvodem pro zastavení řízení zjevná právní nepřípustnost žádosti. Za právně nepřípustnou lze považovat takovou žádost, která požaduje něco, co není fakticky nebo právně možné, nebo k čemu není žadatel oprávněn. Správní orgán takovou žádost neprojednává a v souladu s ustanovením § 45 odst. 3 správního řádu ji rovnou zastaví (Jemelka 2013).

Podmínkou zastavení žádosti podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu je důvod, že správní orgán sice vyzval žadatele k odstranění podstatných vad, které brání pokračování v řízení a stanovil mu k tomu přiměřenou lhůtu, ale ten vady v uvedené lhůtě neodstranil ani nepožádal o prodloužení lhůty k doplnění podání.

Dalším důvodem pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. d) správního řádu, je nezaplacení správního poplatku, k jehož zaplacení byl žadatel správním orgánem vyzván.

Z úřední povinnosti zastaví správní úřad okamžitě a bez dalšího dokazování řízení poté, co zjistí, že u jiného správního orgánu bylo v téže věci zahájeno správní řízení. Pokud správní orgán zjistí, že u jiného správního orgánu bylo řízení v téže věci zahájeno dříve, je povinen řízení zastavit bezodkladně (Ondruš 2005).

Důvodem pro zastavení řízení je i smrt nebo zánik žadatele (v případě právnické osoby). Smrt žadatele musí být dosvědčena úmrtním listem, zánik právnické osoby způsobem, který je podle typu právnické osoby vždy různý. Smrt fyzické a zánik právnické osoby je správní orgán povinen pověřit z úřední povinnosti. Řízení správní orgán nezastaví tehdy, kdy je v řízení více účastníků nebo pokud existují právní nástupci na které práva fyzické nebo právnické osoby přecházejí. Právní nástupnictví však musí správní orgán v řízení doložit a proto vyčká rozhodnutí soudu o určení dědiců. Ze stejného důvodu zastaví správní orgán řízení, pokud zanikne věc nebo právo, které je předmětem řízení (Ondruš 2005).

Zjevně bezpředmětnou se stává žádost, u níž zanikl její předmět, právní titul jejího uplatnění anebo žadatel odmítá další spolupráci se správním orgánem (Ondruš 2005).

Podle právní judikatury je zjevně právně nepřípustnou taková žádost, u níž je na první pohled zřejmé, že ji nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřípustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování (Městský soud v Praze 2011).

Vzhledem k tomu, že výčet důvodů pro zastavení řízení zahájených na žádost je taxativní, lze jej rozšířit jen z důvodů, které výslovně stanoví zákon.

Další skupinou důvodů pro zastavení řízení jsou důvody pro zastavení řízení z moci úřední uvedené v § 66 odst. 2 správního řádu. Řízení se shodně zastaví z důvodů uvedených v § 66 odst. 1 písm. e), podle odst. 1 písm. f) a vždy když odpadne důvod pro jeho vedení. Pokud nastanou důvody pro zákonem předpokládané zastavení řízení, je správní orgán povinen tak učinit z úřední povinnosti. Prostor pro správní uvážení zde pak není (Ondruš 2005).

10.6 Námitky

V případě, že odpadly důvody pro přerušování řízení a nejsou žádné důvody pro zastavení řízení, stavební úřad pokračuje dále v přerušovaném řízení. Oznámení o pokračování v řízení v případě řízení již předtím zahájeného nebo oznámení o zahájení řízení zašle všem účastníkům a dotčeným orgánům, stanoví v něm lhůtu k případnému podání námitek, připomínek či stanovisek a poučí účastníky o podmínkách pro uplatňování námitek.

Závazná stanoviska, která mohou dotčené orgány uplatňovat podle § 4 odst. 4 stavebního zákona a námítky účastníků řízení musí být uplatněny nejpozději při ústním jednání, případně při veřejném ústním jednání, při kterém musí být nejpozději uplatněny také připomínky veřejnosti; jinak se k nim nepřihlíží. Jestliže dojde k upuštění od ústního jednání, musí být závazná stanoviska dotčených orgánů podle § 4 odst. 4 a námítky účastníků řízení uplatněny ve stanovené lhůtě; jinak se k nim nepřihlíží (§ 89 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Ustanovení § 89 odst. 1 stavebního zákona upravuje jednoznačně koncentrační zásadu pro všechna závazná stanoviska dotčených orgánů, námítky účastníků řízení a připomínky veřejnosti. Musí však být odlišeny podle typu územního řízení, kdy je možné konat ústní jednání veřejné ústní jednání, nebo lze také od ústního jednání úplně upustit. Při ústním jednání musí být námítky účastníků řízení a stanoviska dotčených orgánů a při veřejném ústním jednání musí být námítky účastníků řízení, připomínky veřejnosti a stanoviska dotčených orgánů uplatněny nejpozději při ústním jednání či veřejném ústním jednání. Naopak při upuštění od ústního jednání musí být námítky účastníků řízení a stanoviska dotčených orgánů uplatněny nejpozději ve lhůtě stanovené stavebním úřadem. K námítkám uplatněným po ústním jednání nebo po lhůtě stanovené stavebním úřadem se nepřihlíží (Mareček et al. 2013).

Účastník řízení ve svých námítkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námítkám, které překračují rozsah, stanovený v odstavci 4, se nepřihlíží (§ 89 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Má-li pro to vlastník pozemku rozumný důvod, může požadovat, aby se soused zdržel zřizování stavby na sousedním pozemku v těsné blízkosti společné hranice pozemků (§ 1020 zákona č. 89/2012 Sb., v posledním znění).

K racionalizaci průběhu územního řízení byly upraveny podmínky pro vyjadřování jednotlivých subjektů. V odstavci 2 § 89 stavebního zákona bylo v souvislosti s ustanovením § 4 odst. 4 uvedeno, že ke stanoviskům dotčených orgánů ve věcech již rozhodnutých se v územním řízení nepřihlíží. Stejný princip platí i u námitek účastníků řízení, které navíc musí splňovat formální požadavky. Tedy uvést skutečnosti, které zakládají jeho právo jako účastníka řízení a jeho námítky také řádně odůvodnit. To znamená, že musí vždy uvést důvody, se kterými se pak stavební úřad vypořádá v odůvodnění územního rozhodnutí. K námítkám, které nesplňují formální požadavky, pak stavební úřad nepřihlíží (Mareček et al. 2013).

Ve stavebním řízení může jeho účastník uplatnit námítky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby, nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Účastník řízení ve svých námítkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námítkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první, se nepřihlíží (§ 114 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Stavební úřad musí v oznámení o zahájení řízení poučit všechny účastníky řízení o podmínkách za jakých je možné podání námitek. Jedná se o formální požadavky zákona a lhůtu k podání námitek. Stavební úřad účastníky také upozorní na typ námitek, ke kterým nepřihlíží v souladu s ustanovením § 114 odst. 3 stavebního zákona. Stavební úřad nemůže ovlivnit, jaké námítky účastníci řízení podají. Přihlížet však může jen k takovým námitkám, které byly podány účastníkem řízení, byly podány včas a směřují proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů (Mareček et al. 2013).

Námitku podanou během územního i stavebního řízení projedná stavební úřad s ostatními účastníky řízení a pokusí se o dohodu. Pokud se však účastníci řízení o námitce nedohodnou, stavební úřad ji posoudí. V případě, že námitka má občanskoprávní povahu, učiní si stavební úřad úsudek a ve věci rozhodne.

Námítky uplatněné účastníky v řízeních dle stavebního zákona (§ 114 stavebního zákona z roku 2006) mají dvojí povahu, jednak se v nich tvrdí skutečnosti, které zakládají dané osobě postavení účastníka řízení, jednak představují věcné výtky směřované proti záměru. Stavební úřad je povinen posoudit uplatněné námítky nejprve z toho pohledu, zda zakládají účastenství v řízení (§ 192 téhož zákona a § 27 odst. 2 správního řádu z roku 2004). Teprve pokud je odpověď na tuto otázku kladná, projedná věcné námítky proti záměru. Oba okruhy námitek přitom mohou být po obsahové stránce shodné. Podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námítky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva (Nejvyšší správní soud 2008).

Pokud je na základě námítky účastníka stavebního řízení provedena úprava projektové dokumentace, je stavební úřad povinen před vydáním stavebního povolení dát účastníkům řízení možnost uplatnit případné námítky k projektové dokumentaci v upravené podobě (Nejvyšší správní soud 2010).

10.7 Rozhodnutí

Rozhodnutím správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité době prohlašuje, že taková osoba práva a povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonných případech rozhoduje o procesních otázkách (§ 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Rozhodnutí je individuálním vrchnostenským a jednostranným aktem vydaným vykonavatelem veřejné správy na základě zákona (Jemelka 2013).

Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků řízení (§ 68 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Výroková část obsahuje řešení otázky, která je předmětem řízení a může obsahovat jeden nebo více výroků. Odůvodnění obsahuje důvody, proč správní orgán rozhodl tak jak je uvedeno ve výroku, podklady podle kterých rozhodl, jak uvažoval a další údaje podle § 68 odst. 3 správního řádu. V poučení se uvádí, zda je možné proti rozhodnutí podat námitku, v jaké lhůtě a další údaje podle § 68 odst. 5 správního řádu (Jemelka 2013).

V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí musí dále obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby (§ 69 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Oprávněnou úřední osobou může být jen taková osoba, která úspěšně absolvovala zkoušky odborné způsobilosti a získala platný certifikát. Nikde však není výslovně uvedeno, že by nemohla písemné vyhotovení rozhodnutí podepisovat jen nadřízená úřední osoba.

V případě, že některý z účastníků řízení vlastní elektronickou adresu, připojí se k podpisu úřední osoby ještě výslovný nápis „otisk úředního razítka“.

V ustanovení § 73 správního řádu je upraven dvojí možný způsob oznámení rozhodnutí. Aby bylo oznámení rozhodnutí účinné, je třeba jej doručit účastníku řízení do vlastních rukou. Jen tehdy, když se účastník řízení vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, má účinky oznámení již ústní vyhlášení rozhodnutí. V tomto případě se však musí jednat o účastníky, o kterých správní orgán věděl a jednal s nimi tak. Protože pokud by správní orgán o účastníku věděl a nejednal s ním anebo o něm nevěděl, má tento účastník pak zvláštní postavení (PSP 2003).

Rozhodnutí správního orgánu je vykonatelné nabytím právní moci. Právní moci nabyde rozhodnutí ve chvíli, kdy od doby, kdy převzal písemné vyhotovení rozhodnutí poslední účastník řízení, uplynulo 15 dní. Právní moci může rozhodnutí také nabyt, pokud se všichni účastníci vzdají práva na odvolání.

Územní rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby; vyžaduje-li to posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu, může uložit zpracování projektové dokumentace stavby. V rozhodnutí stavební úřad stanoví dobu platnosti rozhodnutí, má-li být delší, než stanoví stavební zákon, a v odůvodnění vždy vyhodnotí připomínky veřejnosti. U staveb dočasných nebo v rozhodnutí o změně využití území pro dočasné činnosti stanoví lhůtu pro odstranění stavby nebo ukončení činnosti a následný způsob úpravy území (§ 92 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Územní rozhodnutí obsahuje kromě obecných náležitostí uvedených v ustanovení § 68 a § 69 správního řádu ve výroku vždy schválení navrženého záměru a podmínky pro využití a ochranu území a pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro zpracování projektu. Výrok územního rozhodnutí o umístění stavby musí vždy obsahovat podmínky, kterými se vymezuje stavební pozemek a umístění stavby na něm (Mareček et al. 2013).

Při vydávání územního rozhodnutí je zvláštní důraz kladen na odůvodnění, které by mělo obsahovat úvahu stavebního úřadu o námitkách účastníků řízení, ale také vyhodnocení připomínek veřejnosti u záměrů, které byly posuzovány ve zjišťovacím řízení nebo pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení provedení vlivu záměrů na životní prostředí nebo záměrů umístovaných v území, kde nebyl vydán územní plán (Mareček et al. 2013).

Ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu (§ 115 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Vedle obsahových náležitostí rozhodnutí podle ustanovení § 68 a 69 správního řádu, je věcný obsah stavebního povolení uveden v § 115 stavebního zákona a podrobné náležitosti jsou uvedeny v § 18c vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu. Ustanovení § 18d téže vyhlášky obsahuje údaje, které se uvádí na štítku, který stavební úřad zasílá stavebníkovi. Stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby zejména s ohledem na zajištění komplexnosti a plynulosti výstavby, napojení na dopravní a technickou infrastrukturu, odvádění povrchových vod a úprav okolí stavby. Také zabezpečí ochranu veřejných zájmů, které vyplývají ze stanovisek jednotlivých dotčených orgánů. V podmínkách dále uvede, jakým způsobem stavebník zabezpečí dodržení obecných požadavků na výstavbu a požadavků na bezbariérové užívání stavby (Mareček et al. 2013).

Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí zašle stavební úřad žadateli a obci stejnopis územního rozhodnutí, který opatří doložkou právní moci. Zároveň žadateli zašle ověřenou grafickou přílohu nebo vybranou část dokumentace. Po dni nabytí právní moci stavebního povolení zašle stavební úřad žadateli ověřenou projektovou dokumentaci, spolu se štítkem, který je stavebník povinen vystavit na viditelném místě u stavby.

Platnost územního rozhodnutí a stavebního povolení je dva roky od dne, kdy rozhodnutí nebo povolení nabylo právní moci. Platnost územního rozhodnutí může být stanovena i delší. Doba platnosti je pak omezena pěti lety. Aby doba platnosti územního rozhodnutí nevypršela, musí být splněny podmínky uvedené taxativně v § 93 odst. 4 stavebního zákona. V případě stavebního povolení je tato podmínka jediná – stavba musí být ve lhůtě platnosti alespoň zahájena. Pokud stavebník nesplní žádnou z těchto podmínek, ale na stavebním záměru trvá, musí před uplynutím konce lhůty požádat o její prodloužení.

10.8 Odvolání

Proti rozhodnutí vydaném správním orgánem, může účastník řízení podat odvolání za podmínek uvedených v § 81 správního řádu.

Odvolání nebo jiný řádný opravný prostředek lze uplatnit proti každému rozhodnutí (Ondruš 2005).

Odvolání je klasickým řádným opravným prostředkem. Řádným opravným prostředkem, který směřuje proti rozhodnutí přijatému v první instanci ústředním správním úřadem, ministrem, státním tajemníkem ministerstva nebo vedoucím jiného ústředního správního orgánu je rozklad (Vedral 2006).

Účastník řízení může podat odvolání proti kterémukoliv rozhodnutí správního orgánu, přijatému ve správním řízení. Tedy i proti usnesení, které je zvláštním typem rozhodnutí, pokud zákon nestanoví jinak. To znamená, pokud zákon nestanoví jiný opravný prostředek nebo podání odvolání (Vedral 2006).

Odvolání proti rozhodnutí správního orgánu může za odvolatele podat i jeho zástupce, pokud jej k tomu plná moc opravňuje.

Podání musí odvolatel řízení podat v zákonné lhůtě 15 dnů od dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V případě, že jej podá později, jedná se o odvolání opožděné, které by poté nadřízený správní orgán zamítl.

Pokud se některý z účastníků řízení vzdal práva na odvolání, nemůže jej vzít zpět. Stejně nevratné je i zpětvzetí odvolání. Pokud jej jednou účastník vzal zpět, už jej nemůže znovu podat, a to ani v případě, že ještě neuplynula lhůta pro podání odvolání proti rozhodnutí (Ondruš 2005).

Odvolání může napadnout rozhodnutí správního úřadu jako celku. Může také, v případě, že je výroků více, směřovat jen proti jednomu z nich nebo proti více výrokům. Pokud odvolatel odvoláním napadá jen výrok nebo jen vedlejší ustanovení rozhodnutí, musí ve svém odvolání uvést, které části rozhodnutí se odvolání týká. V opačném případě se má za to, že odvolání směřuje proti rozhodnutí celému (Ondruš 2005).

Odvolání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu a musí proto splňovat veškeré obecné náležitosti podání, které jsou upraveny v § 37 správního řádu. Kromě těchto předepsaných náležitostí, musí podání také obsahovat údaje, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem odvolatel spatřuje rozpor mezi rozhodnutím a právními předpisy anebo nesprávnost rozhodnutí nebo jemu předcházejícího řízení (Vedral 2006).

Pokud odvolání nemá náležitosti uvedenou v ustanovení § 37 nebo 82 odst. 3 správního řádu, správní orgán pomůže odvolateli odstranit nedostatky podání nebo jej k tomu vyzve. Byť je pak odvolateli řízení určena lhůta k doplnění, má se za to, že podání podal včas (Vedral 2006).

Odvolatel odvolání podává se stejným počtem stejnopisů jako je ostatních účastníků řízení a s jedním navíc, který zůstává správnímu orgánu. Pokud odvolatel nepředloží dostatečný počet stejnopisů odvolání, správní orgán je vyhotoví na náklady odvolatele.

Odvolací lhůta 15 dnů se počítá od následujícího dne po dni, kdy účastníci řízení obdrželi rozhodnutí správního orgánu. Tato lhůta může být delší nebo kratší, ale jen pokud tak stanoví zvláštní zákon.

Běh odvolací lhůty se řídí postupem uvedeným v § 40 správního řádu, který upravuje počítání času. Pokud odvolatel zmešká lhůtu, může v souladu s § 41 správního řádu požádat o prominutí zmeškání lhůty. Lhůta pro odvolání běží každému účastníku řízení samostatně, v závislosti na tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno (Vedral 2006).

Správní orgán může rozhodnutí doručovat jednotlivě, nebo také, v případě řízení s velkým počtem účastníků podle § 144 správního řádu, veřejnou vyhláškou. V případě doručování veřejnou vyhláškou platí, že veřejná vyhláška musí být na úřední desce vyvěšena celých 15 dnů. Do lhůty se nezapočítávají dny, kdy byla vyhláška vyvěšena a kdy byla sejmuta, fakticky je tedy vyhláška vyvěšena 17 dnů. Ode dne kdy byla vyhláška sejmuta, pak běží lhůta pro odvolání a to všem účastníkům řízení stejně. Pokud bylo v rámci veřejné vyhlášky doručováno některým účastníkům jednotlivě, lhůty k podání odvolání se pak u nich počítají individuálně.

Pokud bylo odvolání podáno včas a je přípustné, má odkladný účinek. To znamená, že rozhodnutí ve věci nenabývá právní moci.

Aby odvolání mělo odkladný účinek, musí být podáno včas a musí být přípustné. Podání odvolání nemá odkladný účinek v případě, kdy to zákon vylučuje, nebo když se účastník řízení práva na odvolání vzdal anebo když vzal své odvolání zpět a pak jej podal znovu (Vedral 2006).

Běh lhůt pro podání odvolání končí odvolateli dnem, kdy správní orgán obdrží odvolání. Pokud odvolatel podá své odvolání u jiného než příslušného správního orgánu, nemá toto podání na běh lhůt žádný vliv. Aby bylo odvolání považováno za včasné, musí jej odvolatel nejpozději poslední den lhůty předat poštovní přepravě, donést jej osobně správnímu orgánu, nebo jej správnímu orgánu nadiktovat do protokolu (Ondruš 2005).

Po obdržení odvolání, správní orgán neprodleně s textem odvolání seznámí ostatní účastníky řízení a vyzve je, aby se k odvolání vyjádřili. K vyjádření jim stanoví lhůtu, která dle zákona nesmí být kratší než 5 dnů. Jestliže se některý z účastníků k odvolání vyjádří, musí správní orgán ostatní účastníky s obsahem vyjádření opět seznámit.

Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, jej může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma některému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání (§ 87 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Správní orgán může sám rozhodnout o podaném odvolání, ale jen tak, že napadené rozhodnutí změní nebo zruší. Ovšem za podmínky že tím plně vyhoví odvolání a také, že tím nezpůsobí újmu žádnému z účastníků řízení. Proti takovému rozhodnutí správního orgánu, kterým rozhodl o podaném odvolání v rámci autoremedury, může kterýkoliv z účastníků podat námitku (Vedral 2006).

Pokud správní orgán nerozhodne o podaném odvolání v rámci autoremedury, musí jej předat odvolacímu správnímu orgánu a to do 30 dnů ode dne, kdy bylo odvolání správnímu orgánu doručeno.

Spis je předáván v podobě stanovené zákonem v ustanovení § 17 správního řádu. Musí být tedy úplný, se všemi podklady, které musí být očíslovány a s úplným spisovým přehledem, který obsahuje časový klad jednotlivých listů (Ondruš 2005).

Zároveň předává správní orgán nadřízenému správnímu orgánu také své stanovisko, ve kterém uvede, zda bylo odvolání podáno včas a zda je přípustné, uvede, proti čemu se odvolatel odvolal a jaký je na odvolání názor správního úřadu a na závěr navrhne rozhodnutí nadřízeného správního orgánu (Ondruš 2005).

Odvolacím správním úřadem je obecně správní úřad nejbližší vyššího stupně (Ondruš 2005).

Odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení s právními předpisy. Věcnou správnost napadeného rozhodnutí zkoumá jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, nebo pokud to vyžaduje veřejný zájem (Vedral 2006).

Odvolací správní orgán zásadně nepřihlíží k takovým vadám napadeného rozhodnutí nebo jemu předcházejícího řízení, které nemají vliv na výrok napadeného rozhodnutí. V odvolacím řízení je však povinen takové skutečnosti uvést a zdůvodnit jejich vztah k výroku napadeného rozhodnutí (Ondruš 2005).

Jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, nebo že je nesprávné

- a) napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví,
- b) napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal; v odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci, vázán; proti novému rozhodnutí lze podat odvolání, anebo
- c) napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se; podle § 36 odst. 3 se postupuje, pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem; je-li to zapotřebí k odstranění vad odůvodnění, změnit odvolací správní orgán rozhodnutí v části odůvodnění; odvolací správní orgán nemůže svým rozhodnutím změnit rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku vydané v samostatné působnosti (§ 90 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Odvolací správní orgán nesmí vydat nové rozhodnutí, které by bylo v neprospěch odvolatele. Takové rozhodnutí je možné vydat pouze tehdy, kdy se odvolá další účastník stejného řízení, který navrhne vydat rozhodnutí v neprospěch odvolatele (Ondruš 2005).

Pokud odvolací správní orgán, poté co mu bylo předáno napadené rozhodnutí, zjistí, že nastal některý z důvodů pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 nebo 2 správního řádu, napadené rozhodnutí bezodkladně zruší a řízení zastaví (Vedral 2006).

Pokud odvolací správní orgán poté, co napadené rozhodnutí přezkoumá, nenajde žádný důvod k tomu, aby postupoval podle § 90 odst. 1 správního řádu, tzn., že zjistí, že odvolání není důvodné, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí (Vedral 2006).

Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu nelze uplatnit odvolání. Okamžik formální právní moci, pak nastává ve chvíli, kdy je rozhodnutí sděleno posledním z účastníků a z odvolatelů. Tím okamžikem nabývá právní moci i rozhodnutí správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, pokud jej rozhodnutí odvolacího správního orgánu zcela nebo zčásti potvrdilo (Ondruš 2005).

10.9 Přezkumné řízení

Přezkumné řízení je mimořádným opravným prostředkem. To znamená, že je takovým opravným prostředkem, který směřuje proti rozhodnutí správního orgánu. Klasickým opravným prostředkem, nemůže být z důvodu, že účastníci řízení, které již nabylo právní moci, nejsou oprávněni podat návrh na zahájení přezkumného řízení. Pokud jej přesto podají, správní orgán jím není vázán a přezkumné řízení zahájit nemusí (Vedral 2006).

Přezkumné řízení se zahajuje vždy z moci úřední, pokud správní orgán zjistí, že vydané rozhodnutí je nezákonné. Důvodem pro takové zjištění může být kontrolní a jiná činnost správního orgánu nebo také anonymní podání a hlavně podněty fyzických a právnických osob (Ondruš 2005).

Správní řád rozlišuje dva druhy přezkumného řízení, kterými jsou:

- základní přezkumné řízení – během základního přezkumného řízení se provádí omezené dokazování,
- zkrácené přezkumné řízení – během zkráceného přezkumného řízení se žádné dokazování neprovádí a správní úřad vydá jako první úkon v řízení rozhodnutí ve věci (Ondruš 2005).

Nelze přezkoumat rozhodnutí, jehož výsledkem bylo povolení soukromoprávního úkonu nebo rozhodnutí, na jehož základě byl proveden vklad do katastru nemovitostí. Není také možné zahájit přezkumné řízení u takového unesení, které je samostatně nepřezkoumatelné s výjimkou usnesení o odložení věci a usnesení o zastavení řízení anebo pokud by tím utrpěl někdo výrazně větší újmu, než jsou práva nabytá v dobré víře (Blažek 2009).

V přezkumném řízení nelze přezkoumávat ani rozhodnutí vydaná podle ustanovení § 97 správního řádu. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) nelze přezkoumávat, jestliže již bylo při novém projednávání vydáno nové rozhodnutí (§ 94 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Přispěl-li žadatel o vydání stavebního povolení k rozporu tohoto rozhodnutí stavebního úřadu s právními předpisy tím, že ve své žádosti uvedl nepravdivé údaje (ať už úmyslně, či nikoliv) a současně věděl o postupu stavebního úřadu rozporném s právními předpisy, povede tato skutečnost zpravidla k tomu, že žadatel práva z rozhodnutí stavebního úřadu nemohl nabyt v dobré víře. V přezkumném řízení v takovém případě není možné postupovat podle § 94 odst. 4 správního řádu (Nejvyšší správní soud 2012).

Pokud správní orgán zahájí přezkumné řízení a poté zjistí, že rozhodnutí, které přezkoumává, bylo nezákonné ale jeho zrušením by mohl způsobit újmu některému z účastníků řízení, který nabyl práv v dobré víře, a zároveň by takové právo bylo v nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníku řízení v důsledku vydání rozhodnutí, usnesením přezkumné řízení zastaví (Vedral 2006).

Za určitých podmínek může přezkumné řízení provést správní úřad, který nezákonné rozhodnutí vydal. Tyto podmínky jsou stejné jako pro provedení autoremedury. Pokud tyto podmínky splněny nejsou, provede přezkumné řízení nadřízený správní orgán (Ondruš 2005).

Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do dvou měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci (§ 96 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Zastavit přezkumné řízení může správní orgán provést jen tehdy, když zjistí, že přezkoumávané rozhodnutí není nezákonné. Může se ale stát, že rozhodnutí sice nezákonné je, ale ne takovým způsobem, aby mohla být odůvodněna změna výroku rozhodnutí. V takovém případě by neměl správní orgán k nezákonnosti přihlídnout, ale naopak řízení usnesením zastavit s tím, že právní předpisy vydáním rozhodnutí nebyly porušeny (Ondruš 2005).

Nadřízený správní orgán, který je oprávněn k vedení přezkumného řízení může rozhodnout ve věci dvojím způsobem. Podobně jako u odvolání může věc změnit nebo zrušit anebo ji zrušit a vrátit správnímu orgánu, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, k novému projednání.

Po vydání rozhodnutí v přezkumném řízení, správní úřad, na základě správního uvážení, ve výroku rozhodnutí stanoví účinky rozhodnutí. Zpětné účinky rozhodnutí správní orgán určí tehdy, když ruší nebo mění rozhodnutí, kterým byla určena povinnost. Pokud určuje právo, přízná správní orgán účinky rozhodnutí nabytím právní moci rozhodnutí v přezkumném řízení (Ondruš 2005).

10.10 Obnova řízení

Řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže

- a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo
- b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování (§100 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

O obnově řízení může z moci úřední rozhodnout také správní orgán, který ve věci rozhodl za podmínek uvedených v ustanovení § 100 odst. 1, § 140 odst. 7 nebo § 149 odst. 6, pokud je na obnově řízení veřejný zájem a také jestliže dané rozhodnutí bylo vydáno na základě předchozího trestného činu (Vedral 2006).

Správní řád stanoví objektivní a subjektivní lhůty, ve kterých se žadatel může domáhat obnovy řízení. Běh subjektivní lhůty se počítá ode dne, kdy se žadatel dozvěděl o důvodu obnovy řízení. To znamená den, který uvedl ve své žádosti o obnovu řízení. Mezi tímto dnem a dnem podání žádost však nesmí uplynout více jak 3 měsíce a zároveň nesmí uplynout 3 roky ode dne nabytí právní moci rozhodnutí (objektivní lhůta). Žadatel se také nemůže domáhat obnovy řízení, pokud mohl požadovat obnovu řízení již v odvolacím řízení, ale neučinil tak (Ondruš 2005).

Správní úřad o obnově řízení vydá rozhodnutí, které má vždy odkladný účinek, s výjimkou případů kdy napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, jeho účinky zaklikly anebo pokud sám správní orgán odkladné účinky vyloučí (Ondruš 2005).

Proti rozhodnutí o obnově řízení se může odvolat pouze ten, kdo se obnovy řízení dožadoval (Ondruš 2005).

10.11 Nové rozhodnutí

Nové řízení lze zahájit na žádost i v případě, že původní řízení bylo zahájeno z moci úřední, a naopak. Žádost může podat kterýkoli z účastníků původního řízení, nebo jeho právní nástupce za předpokladu, že je původním rozhodnutím přímo dotčen (§ 102 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Nové rozhodnutí podobně jako přezkumné řízení nepatří mezi opravné prostředky, protože není nápravou nezákonně vydaného rozhodnutí, ale je novým posouzením věci, o které již předtím bylo pravomocně rozhodnuto (Vedral 2006).

V ustanovení § 101 správního řádu je uveden taxativní výčet důvodů, pro které může být zahájeno nové řízení ve věci. Správní orgán se pak v odůvodnění rozhodnutí musí zabývat tím, zda podmínky pro zahájení nového řízení ve věci byly splněny (Vedral 2006).

V okamžiku nabytí právní moci nového rozhodnutí je původní rozhodnutí zrušeno (Spirit 2014).

11. Územní souhlas a souhlas s ohlášením stavebního záměru

Územní souhlas může stavební úřad vydat místo územního řízení jen v taxativně vymezených případech uvedených v § 96 odst. 2 stavebního zákona.

Souhlas s ohlášeným stavebním záměrem může stavební úřad vydat opět jen u taxativně vymezených případů uvedených v § 104 odst. 1 a 2) stavebního zákona.

Souhlasy vydávané stavebním úřadem podle stavebního zákona, zejména územní souhlas, souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, kolaudační souhlas a souhlas se změnou v užívání stavby, jsou jinými úkony podle části čtvrté správního řádu (Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu 2012).

Nejsou tedy rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 67 a dalších správního řádu.

Jedním z typů rozhodnutí je usnesení, které se vydává pouze v případě, kdy to stanoví zákon. Pro usnesení proto platí obecné náležitosti rozhodnutí (Jemelka et al. 2013).

Zákon stanoví případy, kdy lze v zájmu zrychlení řízení, vydat usnesení bez předchozího řízení. Tyto případy jsou taxativně uvedeny v § 76 odst. 2 správního řádu (Ondruš 2005).

Pokud žadatel podá žádost o územní souhlas a o souhlas s ohlášeným stavebním záměrem najednou, může je stavební úřad spojit a vydat společný souhlas. Při jeho posuzování se postupuje podle § 96 odst. 4 s přihlédnutím k § 106. Společný souhlas musí mít tedy stejné náležitosti jako územní souhlas a souhlas s ohlášením a žadatel musí předložit veškeré doklady, které by předkládal, kdyby žádal o každý souhlas zvlášť.

Žádost o vydání územního souhlasu a souhlasu s ohlášeným stavebním záměrem je předepsanou žádostí a je přílohou č. 7 a č. 8 k vyhlášce č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu. To znamená, že žadatel musí vyplnit a podat jen tuto žádost. Na jiným způsobem sepsané žádosti, byť by obsahovaly veškeré obecné náležitosti uvedené ve stavebním zákoně, by stavební úřad nebral zřetel. Pro vydání společného souhlasu předepsaná žádost neexistuje, stavebník proto musí podat žádost o územní souhlas a žádost o souhlas s ohlášením stavebního záměru.

V předepsaných žádostech jsou kromě obecných náležitostí uvedeny i údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje dotčených pozemků a staveb v případě územního souhlasu.

U ohlášení žádost obsahuje identifikační údaje o stavebníkovi, o pozemku, o ohlašovaném stavebním záměru, jeho rozsahu a účelu, způsobu a době provádění, údaj o tom, kdo bude stavební záměr provádět, zda se k jeho provedení má použít sousední nemovitost, v tom případě souhlas vlastníka této nemovitosti; u dočasné stavby rovněž dobu jejího trvání a návrh úpravy pozemku po jejím odstranění (§105 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

K žádosti stavebník připojí veškeré náležitosti uvedené v § 96 odst. 3 stavebního zákona a v § 105 stavebního zákona. Jednou z těchto povinných příloh je i dokumentace stavby. U územního souhlasu postačí pouze jednoduchý technický popis záměru a příslušné výkresy, ze kterých je zřejmé, jak bude stavební záměr vypadat. Protože se nejedná o projektovou dokumentaci jako takovou, může stavebník jednoduchou technickou zprávou a příslušné výkresy vypracovat sám.

K ohlášení stavebních záměrů uvedených v § 104 odst. 1 písm. a) až e) stavebník připojí projektovou dokumentaci vypracovanou autorizovanou osobou podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. U ohlášení ostatních stavebních záměrů předloží stavebník dokumentaci zpracovanou podle § 105 odst. 3) až 7) stavebního zákona. Tato dokumentace není vybranou činností ve výstavbě, proto postačí, když ji zpracuje vysokoškolsky nebo středoškolsky vzdělaná osoba se stavebním vzděláním. Tato osoba nemusí mít autorizaci.

Dalším důležitým dokladem, který musí stavebník přiložit k žádosti jsou souhlasy osob, která mají vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům nebo stavbám na nich a tyto pozemky mají společnou hranici s pozemkem, na kterém má být záměr uskutečněn; souhlas s navrhovaným záměrem musí být vyznačen na situačním výkrese; souhlas se nevyžaduje v případě stavebních záměrů uvedených v § 103, pokud nejsou umístěny ve vzdálenosti od společných hranic pozemků menší než 2 m (§96 odst. 3 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Souhlasy sousedů musí být taktéž přiloženy k ohlášení stavebního záměru. V tomto případě už ale nejsou ničím omezeny a musí být předloženy ve všech případech.

Souhlasy vlastníků sousedních nemovitostí a staveb na nich jsou velmi důležité, protože územní souhlas a souhlas s ohlášením stavebního záměru nejsou rozhodnutím podle § 67 správního řádu, ale jsou jinými úkony podle části čtvrté správního řádu. Stavební úřad proto při vydávání těchto souhlasů o ničem nerozhoduje a nemůže tak ani rozhodnout o případných námitkách. Vlastníci sousedních nemovitostí a staveb na nich tak mají jedinou možnost jak se bránit proti nechtěnému stavebnímu záměru v sousedství a to tím, že stavebníkovi prostě nedají souhlas.

Stavební úřad pak nemá jinou možnost než usnesením podle § 96 odst. 5 a 107 odst. 1 rozhodnout o provedení územního nebo stavebního řízení.

Usnesení o provedení územního (nebo stavebního řízení) se oznamuje pouze stavebníkovi a nelze se proti němu odvolat (§ 96 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Žádost o územní souhlas se pak považuje za žádost o územní rozhodnutí a žádost o ohlášení stavebního záměru za žádost o stavební povolení. Stavební úřad pak v řízení pokračuje, jakoby stavebník podal rovnou žádost o vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení s tím rozdílem, že k žádosti o územní souhlas nebyla předložena projektová dokumentace. Stavební úřad pak musí stavebníka k předložení projektové dokumentace zpracované oprávněnou osobou vyzvat a řízení přeruší podle § 64 odst. a správního řádu. Stavebníka samozřejmě vyzve i v případě, že chybí i další podklady nutné k posouzení stavebního záměru.

Územní souhlas i souhlas s ohlášením platí 2 roky ode dne jeho vydání. Tuto dobu platnosti není možné prodloužit. Pokud územní souhlas nebo souhlas s ohlášením propadne, je třeba požádat o nový. Souhlas s ohlášením stavebního záměru nepozbývá platnosti, pokud stavebník během dvou let ode dne jeho vydání zahájí provádění stavby. Územní souhlas nepozbývá platnosti z více důvodů, které jsou uvedeny v taxativním výčtu v § 96 odst. 8 stavebního zákona.

Protože je územní souhlas a souhlas s ohlášením opatřením podle části čtvrté správního řádu, nemá náležitosti jako rozhodnutí.

Územní souhlas obsahuje identifikační údaje o žadateli, popis záměru, identifikační údaje o pozemku nebo stavbě, na nichž bude záměr uskutečněn, podmínky pro provedení záměru a pro zpracování projektové dokumentace (§ 96 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Souhlas s ohlášením obsahuje identifikační údaje o stavebníkovi, popis druhu a účelu stavebního záměru a dobu trvání u dočasné stavby, identifikační údaje o pozemku nebo stavbě, na nichž má být stavební záměr uskutečněn (§ 106 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Územní souhlas se doručuje žadateli spolu s ověřenou jednoduchou technickou zprávou a výkresovou dokumentací. Den, kdy jej žadatel převezme, je dnem kdy územní souhlas nabyl právních účinků. Stavební úřad pak na územní souhlas vyznačí nabytí účinnosti a zašle je osobám uvedeným v § 96 odst. 3 písm. d) – tedy sousedům, vlastníkům veřejné infrastruktury, dotčeným orgánům a také místně příslušnému obecnímu úřadu (v případě, kdy on sám není stavebním úřadem).

Souhlas s ohlášením stavebního záměru se doručuje žadateli spolu s ověřenou projektovou dokumentací a zároveň se doručí také osobám uvedeným v § 105 odst. 1 písm. f) – sousedům. Zároveň jej také posílá místně příslušnému obecnímu úřadu (v případě, kdy on sám není stavebním úřadem). Právních účinků nabývá souhlas s ohlášením dnem, kdy jej stavebník převezme.

Jestliže správní orgán zjistí, že jím vydané opatření podle části čtvrté správního řádu, trpí vadami, má dvě možnosti jak takové opatření napravit. Pokud oprava opatření nemůže způsobit újmu některé z dotčených osob, vydá usnesení, kterým chybu napraví. Takové usnesení se pouze poznamenává do spisu. Pokud by se však opatření dotýkalo práv některé z dotčených osob, správní orgán si jej sám sobě zruší.

Újmou dotčených osob se v tomto případě rozumí hlavně ochrana dobré víry. Usnesení, kterým správní orgán svou vadu v opatření opraví, není usnesením podle § 70 správního řádu, protože správní orgán jím opravuje opatření, které nemá formu usnesení ani rozhodnutí (Vedral 2006).

Oprava opatření se provádí tak, že text vadný se nahradí textem bezvadným, který je přílohou opravného usnesení. Opravné usnesení pak musí obsahovat výrok o opravě opatření (Ondruš 2005).

Za podmínky, že opatření bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, nemůže být provedena jeho oprava a správnímu orgánu tak nezbývá jiná možnost, než takové opatření zrušit a to se zpětnou platností ode dne, kdy bylo opatření vydáno (Vedral 2006).

Zrušení opatření se provede přiměřeně podle § 94 správního řádu a následujících přezkumných řízením. Přiměřeně proto, že vydání opatření nebylo řízením ve smyslu ustanovení § 67 správního řádu. Správní orgán proto nebude ani zahajovat řízení o přezkumném řízení. V tomto případě bude postačovat pouze vydání usnesení. Pokud správní orgán dojde k závěru, že právní předpisy vydáním opatření porušeny nebyly, usnesením přezkumné řízení zastaví. Takové usnesení se pouze poznamená do spisu (Vedral 2006).

Ustanovení § 96 odst. 4 stavebního zákona je zvláštním ustanovením ve vztahu k § 156 odst. 2 správního řádu. Z toho vyplývá, že pro přezkoumání územního souhlasu jsou stanoveny lhůty. To znamená, že do 1 roku od nabytí právních účinků územního souhlasu musí být přezkumné řízení zahájeno a do 15 měsíců od téhož data musí být vydáno rozhodnutí v přezkumném řízení (Mareček et al. 2013).

Stejně lhůty platí i pro přezkoumání souhlasu s ohlášením stavby.

12. Veřejnoprávní smlouvy

- 1) Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.
- 2) Veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem.
- 3) Uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejíž stranou je správní orgán, nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.
- 4) Veřejnoprávní smlouva se vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu (§ 159 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Veřejnoprávní smlouvy vypracované přednostně podle stavebního zákona v souladu se správním řádem mohou nahrazovat územní rozhodnutí, stavební povolení a společné rozhodnutí. Pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující společné rozhodnutí není ve stavebním zákoně uvedeno speciální ustanovení. Použijí se proto přiměřeně ustanovení § 78 a § 116 stavebního zákona.

Vždy platí, že alespoň jedním subjektem, který stojí u vzniku veřejnoprávní smlouvy, musí být nositel veřejné správy. Tedy stát, obec, kraj apod. Na základě této zásady pak rozlišujeme dva typy veřejnoprávních smluv. Smlouvy, které mezi sebou uzavírají dva nositele veřejné správy, nazýváme smlouvy koordinační a smlouvy, které mezi sebou uzavírá nositel veřejné správy a fyzická nebo právnická osoba, jsou smlouvy subordinační (Hendrych et al. 2014).

Uzavření subordinační veřejnoprávní smlouvy pak nahrazuje rozhodnutí, které by jinak zakládalo oprávnění nebo povinnost (Ondruš 2005).

V případě stavebního zákona se pak jedná o právo stavět.

Veřejnoprávní smlouva může být uzavřena i poté, co stavební úřad zahájil řízení o povolení stavby, pokud stavebník zjistí, že mu takový způsob získání práva stavět, lépe vyhovuje. V takovém případě oznámí stavebnímu úřadu, že nemá zájem o vydání rozhodnutí ve věci a předloží návrh veřejnoprávní smlouvy. Jakmile je veřejnoprávní smlouva uzavřena, nemá stavební úřad důvod v řízení dále pokračovat, a proto jej usnesením zastaví.

Žadatel předloží stavebnímu úřadu návrh veřejnoprávní smlouvy, který obsahuje kromě označení smluvních stran náležitosti výroku územního rozhodnutí, včetně všech údajů a podmínek vyplývajících ze závazných stanovisek dotčených orgánů a odůvodnění souladu s požadavky § 90. Žadatel v návrhu veřejnoprávní smlouvy uvede osoby, které by byly účastníky územního řízení. K návrhu připojí dokumentaci v rozsahu jako k žádosti o vydání územního rozhodnutí, včetně situačního výkresu na podkladě katastrální mapy a závazná stanoviska, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů. Žadatel k návrhu připojí doklad prokazující jeho vlastnické právo k pozemku nebo stavbě, na nichž se má záměr uskutečnit, nebo smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemkům nebo stavbám anebo souhlas podle § 86 odst. 3 (§ 78a odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Stavebník předloží stavebnímu úřadu návrh veřejnoprávní smlouvy, který obsahuje označení smluvních stran, základní údaje o požadovaném záměru, jeho rozsahu a účelu, způsobu a době provádění, u dočasné stavby rovněž dobu jejího trvání a návrh úpravy pozemku po jejím odstranění, označení pozemků na kterých se stavba povoluje, podmínky pro provádění stavby, případně pro její užívání a podmínky vyplývající ze závazných stanovisek dotčených orgánů, k jejichž splnění se zavazuje. Stavebník v návrhu veřejnoprávní smlouvy uvede osoby, které by byly účastníky stavebního řízení, pokud by bylo vedeno. K návrhu připojí projektovou dokumentaci a další podklady v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Projektová dokumentace se předkládá ve dvojím vyhotovení, a není-li obecní úřad v místě stavby stavebním úřadem, vyjma staveb v působnosti vojenských a jiných stavebních úřadů, předkládá se trojmo. Pokud stavebník není vlastníkem stavby, připojují se jedno další vyhotovení (§ 116 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., v posledním znění).

Stavební úřad návrh veřejnoprávní smlouvy posoudí ze stejných hledisek, jako by posuzoval žádost o vydání územního rozhodnutí nebo stavebního povolení a ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho předložení jej buď přijme, nebo odmítne. V případě odmítnutí návrhu musí sdělit žadateli důvody, které jej vedly k odmítnutí návrhu. Důvodem pro odmítnutí veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení je vždy projektová dokumentace, která nebyla zpracována projektantem. Při kontrole návrhu dbá stavební úřad na to, aby v něm byla zpracována stanoviska dotčených orgánů (Mareček et al. 2013).

Stavebník je povinen k veřejnoprávní smlouvě přiložit souhlasy osob, které by byly účastníky územního nebo stavebního řízení. V případě veřejnoprávní smlouvy, která nahrazuje územní rozhodnutí, přiloží stavebník také grafickou přílohu, na kterou stavební úřad vyznačí účinnost.

Pokud stavebník souhlasy osob, které by jinak měly postavení účastníků řízení, nepřiloží, může správní orgán vydat rozhodnutí ve věci. K tomu může využít podklady, které získal při předložení veřejnoprávní smlouvy (Hrabák et al. 2012).

Jestliže stavební úřad návrh veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí přijme, vyvěsí na úřední desce po dobu 15 dnů oznámení o uzavření veřejnoprávní smlouvy po vyznačení její účinnosti (Mareček et al. 2013).

V případě veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení je postup trochu odlišný. Stavební úřad ji nevyvěšuje, ale nechá ji podepsat osobou pověřenou, která může takové smlouvy za správní orgán podepisovat a svůj podpis připojí také stavebník. Aby byla veřejnosprávní smlouva platná, je třeba, aby ji podepsaly také všechny osoby, které by byly účastníky stavebního řízení. Takto podepsaná smlouva je pak účinná (Mareček et al. 2013).

Veřejnoprávní smlouva musí být vždy provedena v písemné formě a musí obsahovat vlastnoruční podpisy všech smluvních stran na jedné listině. To však neznamená, že by musely být na jedné straně. Mohou být i na straně druhé, která však nesmí být na další listině. Nemůže se jednat o několik listin spojených v jeden celek (Ondruš 2005).

Účinky veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí zanikají po uplynutí dvou let (nebo déle, pokud tak bylo domluveno) ode dne její účinnosti. Nezanikají v případech taxativně vyjmenovaných v § 78a odst. 6.

Účinky veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení zanikají po uplynutí dvou let ode dne její účinnosti, ale jen v případě, že stavba v té době nebyla zahájena.

Pokud stavebník v této lhůtě nestihl zahájit stavbu anebo z jiných důvodů hrozí zánik účinků veřejnoprávní smlouvy, může požádat o prodloužení účinnosti. Žádost o prodloužení účinnosti veřejnoprávní smlouvy však musí podat dříve, než účinky veřejnoprávní smlouvy zaniknou. Pokud se stane, že by některá z osob, která by jinak byla účastníkem územního nebo stavebního řízení s prodloužením účinnosti veřejnoprávní smlouvy nesouhlasí, stavební úřad se k takové žádosti postaví, jakoby předtím vydal územní rozhodnutí nebo stavební povolení a podle typu veřejnoprávní smlouvy stavbu postupem podle ustanovení § 93 odst. 3 nebo podle § 115 odst. 4 stavebního zákona prodlouží.

Veřejnoprávní smlouvu lze také změnit, vypovědět nebo zrušit. Změnu je možné provést na základě nové dohody, která obsahuje změnu či doplnění původní veřejnoprávní smlouvy. Vypovězení je možné jen při splnění podmínek, tedy jestli smlouva obsahuje možnost výpovědi a pokud byla domluvena výpovědní lhůta. Taková veřejnoprávní smlouva, která není časově omezena a nelze ji vypovědět, může být zrušena v případech taxativně vyjmenovaných v § 167 odst. 1 správního řádu a za podmínek, které byly ve veřejnoprávní smlouvě výslovně dohodnuty. Pokud se zrušením všechny osoby, které ji podepsaly, souhlasí, zašle se jim odůvodněný návrh na zrušení smlouvy. Den, kdy dojde poslední souhlas navrhovatelů, je dnem, kdy veřejnoprávní smlouva zanikla (Ondruš 2005).

Posuzuje-li se vznik, obsah, zánik veřejnoprávní smlouvy, je třeba vycházet z veřejnoprávních předpisů, především z těch, které zakotvují možnost uzavření takovéto smlouvy. Není-li v těchto předpisech řešení, je možné aplikovat soukromoprávní předpisy, především občanský zákoník s výjimkou těch ustanovení, které mají výlučně soukromoprávní charakter. Takovýmto ustanovením je třeba i ustanovení o možnosti přivodit zánik právního vztahu odstoupením od smlouvy (Nejvyšší soud 2003).

Veřejnoprávní smlouva může být na návrh některé ze smluvních stran, která není správním orgánem, přezkoumána. Návrh musí být podán do 30 dnů ode dne, kdy se tato strana o důvodu možném pro přezkoumání smlouvy dozvěděla. Tento návrh, ale není návrhem na zahájení řízení. Řízení o přezkumu je řízením vedeným z moci úřední (Vedral 2006).

Veřejnoprávní smlouvu, která byla uzavřena v rozporu s právními předpisy, správní orgán zruší (§ 165 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., v posledním znění).

Zrušena mohou být i některá nezákonná ustanovení, která nemění význam ostatních ustanovení nebo nemůžou narušit účinnost smlouvy. Při rušení těchto ustanovení pak musí být tato přesně a nezaměnitelně popsána (Ondruš 2005).

Přezkumné řízení lze zahájit nejpozději do 1 roku od účinnosti veřejnoprávní smlouvy. Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne účinnosti veřejnoprávní smlouvy (§ 116 odst. 7 zákona č. 183/2006, v posledním znění).

Veřejnoprávní smlouva o povolení stavby podle § 116 stavebního zákona je dvoustranným nebo vícestranným právním úkonem, kterým se stavebníkovi jako účastníkovi této smlouvy zakládá veřejné právo, a to právo zahájit a provést stavbu. Tato veřejnoprávní smlouva není samostatně přezkoumatelná ve správním soudnictví; protože je však aktem způsobilým zasáhnout veřejná subjektivní práva a povinnosti i těch osob, které by byly v případě stavebního řízení jeho účastníky, tak absence jejich souhlasu s uzavřením této smlouvy má za následek její neúčinnost. V takovém případě se uvedené osoby mohou domáhat u příslušného správního orgánu vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu o tom, že veřejnoprávní smlouva o povolení stavby je neúčinná a právo stavby stavebníkovi nevzniklo, přičemž až toto rozhodnutí, po vyčerpání řádného opravného prostředku, podléhá přezkumu v správním soudnictví (Krajský soud 2011).

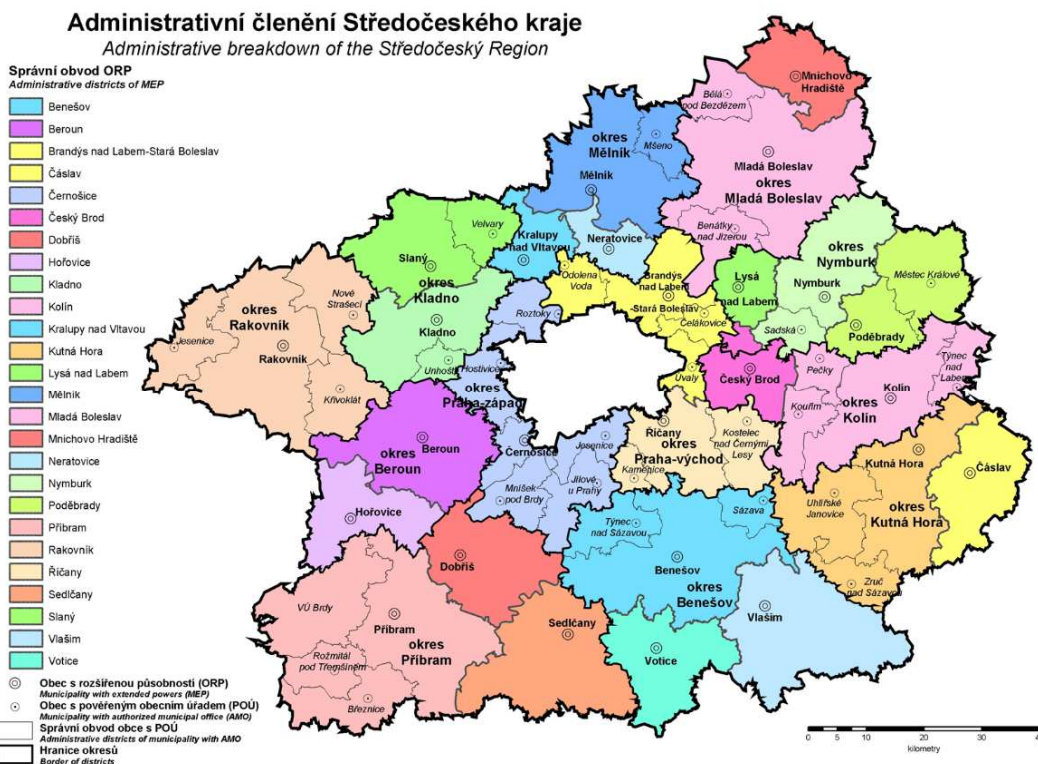
13. Charakteristika studijního území

Středočeský kraj, jak již vyplývá z jeho názvu, je situován uprostřed Čech a zcela obklopuje hlavní město Prahu. Středočeský kraj patří mezi největší kraje v České republice. Jeho rozloha činí 11016 km² což je 14 % rozlohy České republiky a je cca 1,9 krát větší než je plocha průměrného kraje. Středočeský kraj díky své poloze sousedí téměř se všemi českými kraji, kromě kraje Karlovarského.

Správní obvod Středočeského kraje je rozdělen 26 správními obvody obcí s rozšířenou působností, kterými jsou Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim a Votice. Z obcí s rozšířenou působností má největší správní obvod Příbram o rozloze 925 km² a nejmenší Neratovice o rozloze 113 km². Nejvíce obyvatel je ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kladno a to 121 872. Naopak nejméně obyvatel – 12 345 je ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Votice. Ve Středočeském kraji je dále 28 obcí s pověřeným obecním úřadem a 50 městských a obecních úřadů, které tuto působnost vykonávaly ke dne 31.12.2012. Celkem je tedy ve Středočeském kraji 104 stavebních úřadů, které vykonávají státní správu na úseku stavebního řádu pro 1145 obcí.

Obr. č. 1 – Znárodnění umístění Středočeského kraje v České republice, Zdroj: Ústav územního rozvoje, Portál územního plánování, Dostupné online: <http://portal.uur.cz/obecne-informace-o-uzemi/geograficka-data-informacni-systemy.asp> cit. 8.2.2016

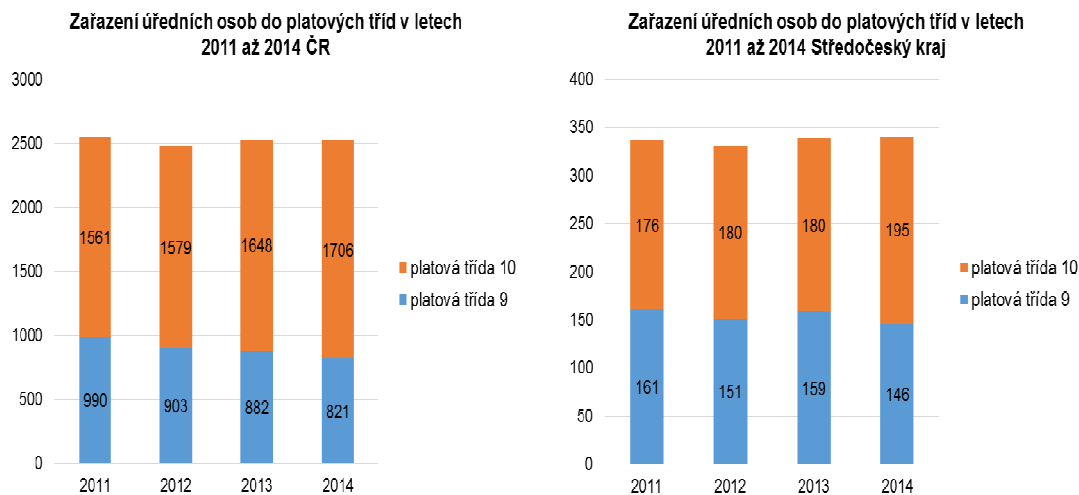
Obr. č. 2 – Administrativní členění Středočeského kraje, Zdroj: Český statistický úřad, Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj, Dostupné online: <https://www.czso.cz/csu/czso/mapy-a-kartogramy-cqza8n68el> cit. 8.2.2016

14. Výsledky

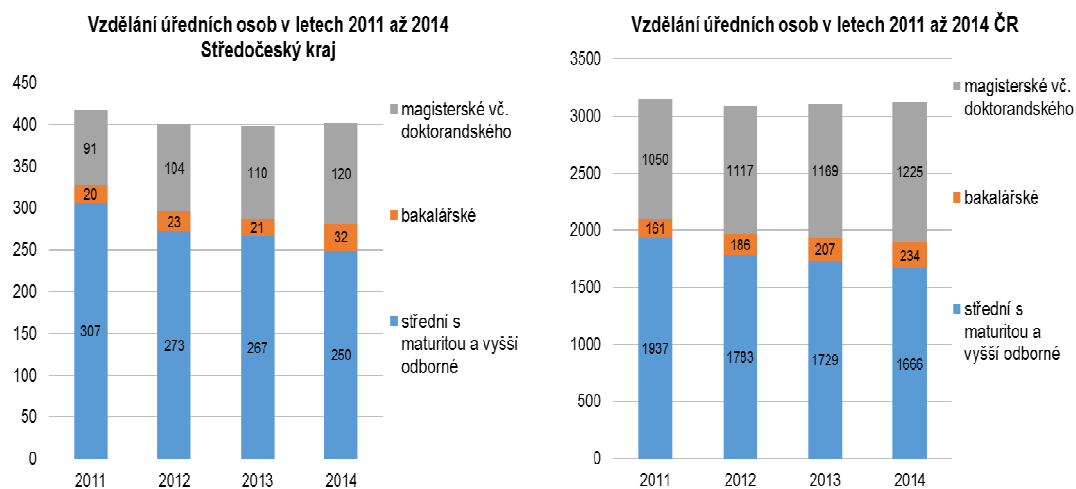
Pro vyhodnocení jednotlivých postupů podle stavebního zákona a podle správního řádu mezi lety 2011 – 2014 jsem provedla komparaci jednotlivých dat platných pro území Středočeského kraje a jejich následné porovnání s výsledky zjištěnými komparací dat platných pro území celé České republiky.

Osoba, která splňuje kvalifikační požadavky podle ustanovení § 13a odst. 2 a zároveň úspěšně absolvovala zkoušku odborné způsobilosti, může vykonávat činnost na stavebním úřadě. Přesto, že podle stavebního zákona kvalifikační požadavky splňuje i osoba se středoškolským vzděláním stavebního směru, podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě musí mít 10. platovou třídu. Podle příručky pro personální a platovou agendu je pro 10. platovou třídu potřeba alespoň vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu nebo vyšší odborné vzdělání. Tajemníci jednotlivých stavebních úřadů tento problém řeší tak, že buď osobám se středoškolským vzděláním přiznávají 9. platovou třídu anebo tyto osoby dostaly rozhodnutí o výjimečném zařazení do 10. platové třídy na dobu 4 let pro doplnění vzdělání. Pokud si vzdělání nedoplňují, jsou buď zařazeny do platové třídy 9. anebo dostaly výjimku na dobu neurčitou. Proto jsem provedla srovnání v letech 2011 až 2014 pro zjištění, jak si úřední osoby doplňovaly vzdělání a jaký byl postup tajemníků stavebních úřadů.

Ve Středočeském kraji v české republice, byl na počátku platnosti katalogu prací větší počet platových tříd 10. a během let se tento stav postupně navyšuje v souvislosti s tím, jak si úřední osoby doplňují vzdělání. Bohužel zatím nejsou k dispozici data za rok 2015 kdy skončila lhůta pro doplnění vzdělání, takže není možné posoudit další postup jednotlivých tajemníků stavebních úřadů.

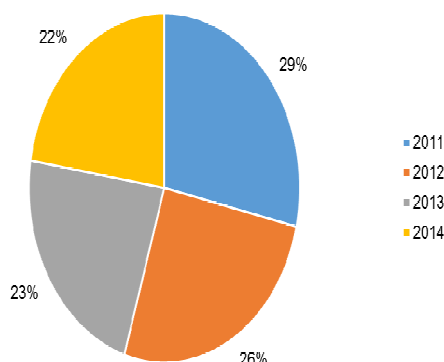
Obr. č. 3 – Zařazení úředních osob do platových tříd v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

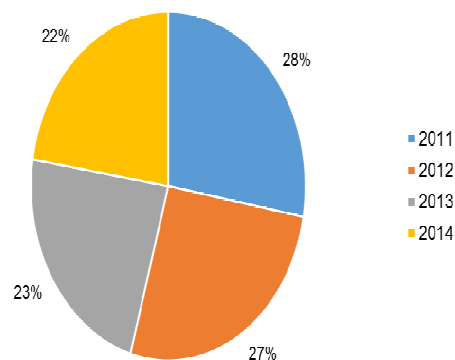
Obr. č. 4 – Vzdělání úředních osob v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

Při porovnání všech úkonů stavebních úřadů na území Středočeského kraje je zřejmý jejich pokles, který je nejvýraznější mezi lety 2012 a 2013. Tento znatelný pokles přisuzují novele stavebního zákona platné od 1.1.2013, která v ustanovení § 79 odst. 2 přinesla výčet staveb, které za určitých podmínek, nevyžadují žádné povolení ani umístění. Postupný pokles podání přisuzují hospodářské krizi a s tím souvisejícími ekonomickými možnostmi jednotlivých stavebníků. Při porovnání výsledků zjištěných ve Středočeském kraji s výsledky z České republiky, je zřejmé, že se jedná o celorepublikový trend.

Počet úkonů stavebních úřadů podle stavebního zákona v letech 2011 – 2014 Středočeský kraj

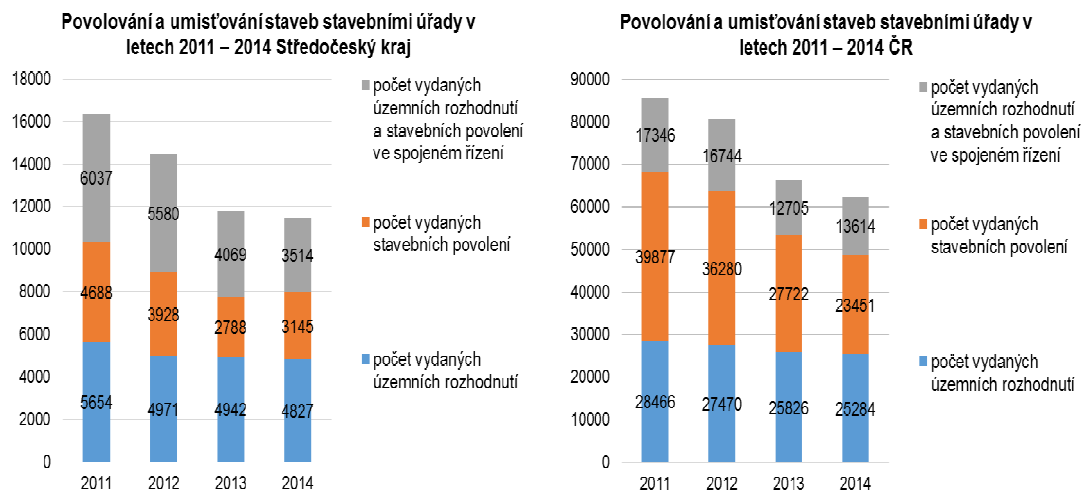
Počet úkonů stavebních úřadů podle stavebního zákona v letech 2011 – 2014 ČR

Obr. č. 5 – Srovnání počtu úkonů stavebních úřadů v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

Zřejmý klesající trend z celkových výsledků stavebních úřadů se pak promítá i do výsledků dílčích. Z následujícího grafu vyplývá, že došlo k největšímu poklesu ve vydávání společných rozhodnutí a stavebních povolení. Územních rozhodnutí je s přihlédnutím k celkovému klesajícímu trendu vydáváno přibližně stejné množství. Tyto výsledky přičítám změnám ve stavebním zákonu, které stavby původně vyžadující stavební povolení zařadily do okruhu staveb vyžadující ohlášení 50 m² celkové zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m. Původně zde tyto stavby byly pouze do 25 m² zastavěné plochy.

Stavbami vyžadujícími společné rozhodnutí byla před rokem 2013 například vedení elektřiny, plynu, elektronických komunikací, veřejného osvětlení a rozvody tepelné energie. Tyto stavba nyní lze umístit na základě územního souhlasu, ale protože většinou nesplňují podmínky pro vydání územního souhlasu, umisťují se na základě územního rozhodnutí. Také proto nevykazuje počet územního rozhodnutí takový pokles. Ze srovnání s celorepublikovým průměrem vyplývá, že ve Středočeském kraji je více využívána možnost spojit územní a stavební řízení.

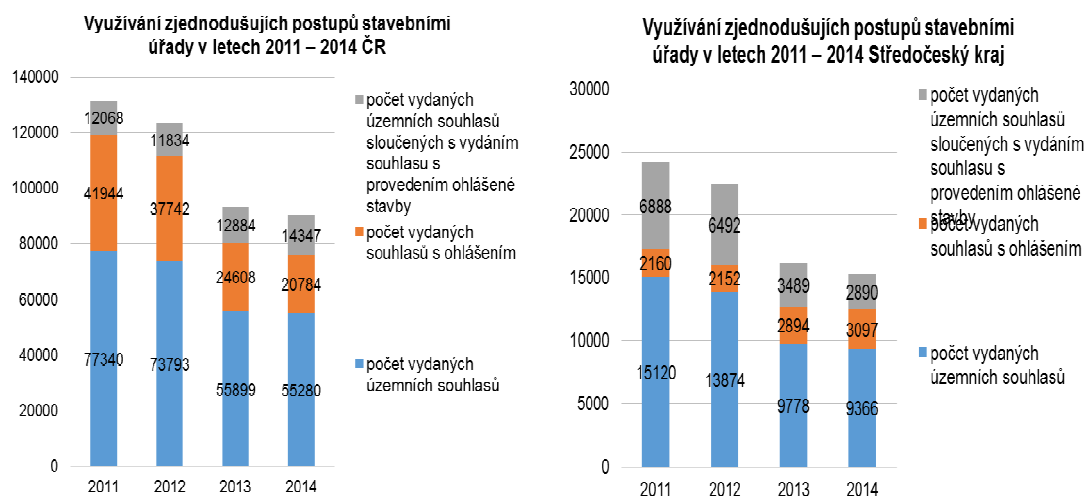

Obr. č. 6 – Srovnání počtu stavebních, územních a společných řízení v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

Ze srovnání zjednodušujících postupů při povolování staveb jednoznačně vyplývá, že ve Středočeském kraji poklesl počet vydaných územních souhlasů a společných souhlasů, naopak výrazně stoupá počet vydaných souhlasů s ohlášením. Velký skok v počtu vydaných územních souhlasů mezi lety 2012 a 2013 vznikl kvůli taxativnímu výčtu staveb v § 79 odst. 2 stavebního zákona, které nevyžadují žádné opatření stavebního úřadu. Jsou to stavby, které dříve vyžadovaly územní souhlas. Tento rozdíl nemůže být vyrovnán ani stavbami, které dříve vyžadovaly územní rozhodnutí a nyní na jejich umístění postačí pouze územní souhlas. Z tohoto důvodu došlo i ke snížení počtu společných souhlasů. Naopak zde výrazně stoupl počet vydaných souhlasů s ohlášením.

Samostatné ohlášení vyžadují v souladu s ustanovením § 104 odst. 1 písm. j) a k) jen udržovací práce na stavbě neuvedené v § 103 odst. písm. c) stavebního zákona a stavební úpravy pro změny v užívání části stavby, kterými se nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se její vzhled a nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí. Dále lze samostatně ohlásit změny dokončených staveb uvedených v § 104 odst. 1 stavebního zákona, pokud změna nespočívá v přístavbě nebo nástavbě stavby. Všechny ostatní stavby musí být zároveň vždy umístěny. V takovém případě může stavební úřad vydat samostatné ohlášení a samostatný územní souhlas či územní rozhodnutí, nebo v případě splnění podmínky ustanovení § 96a odst. 1, vydá společný souhlas. Protože v současné době není předepsán formulář pro společný souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, musí stavebník podat jak žádost o územní souhlas tak i ohlášení stavebního záměru. Zde pak záleží na výkladu stavebního zákona jednotlivými stavebními úřady, protože podmínkou pro vydání společného souhlasu je podání obou žádostí společně. A problém je ve slovu společně. Buď lze toto slovo vysvětlit tak, že stavebník podá obě žádosti ve stejnou chvíli na podatelnu stavebního úřadu a nezáleží na tom, zda podatelna přidělí každé žádosti číslo evidenční, nebo musí stavebník striktně trvat na tom, aby podatelna oběma žádostem přidělila jen jedno číslo evidenční. Na základě tohoto výkladu pak stavební úřady vydávají buď společný souhlas anebo každý souhlas zvlášť. Proto ve Středočeském kraji přibývá

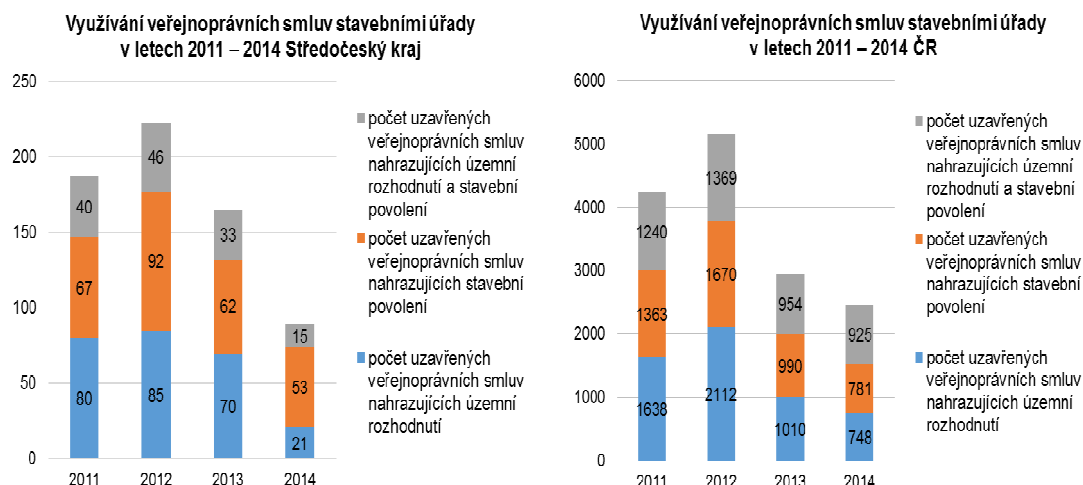
samostatných souhlasů s ohlášením a ubývá společných souhlasů a územních souhlasů a v celorepublikovém průměru je tomu přesně naopak.

Obr. č. 7 – Srovnání počtu územních souhlasů, souhlasů s ohlášením stavby a společných souhlasů v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

Veřejnoprávní smlouvy zatím mezi stavebníky nemají moc velkou oblibu. Ve Středočeském kraji bylo v roce 2014 uzavřeno celkem 89 veřejnoprávních smluv všech typů. Při počtu 104 stavebních úřadů ve Středočeském kraji pak vyplývá, že za celý rok 2014 každý stavební úřad uzavřel 0,86 veřejnoprávních smluv. Podle mého názoru je to tím, že stavebníci nejsou o možnosti uzavřít veřejnoprávní smlouvu stavebními úřady dostatečně informováni.

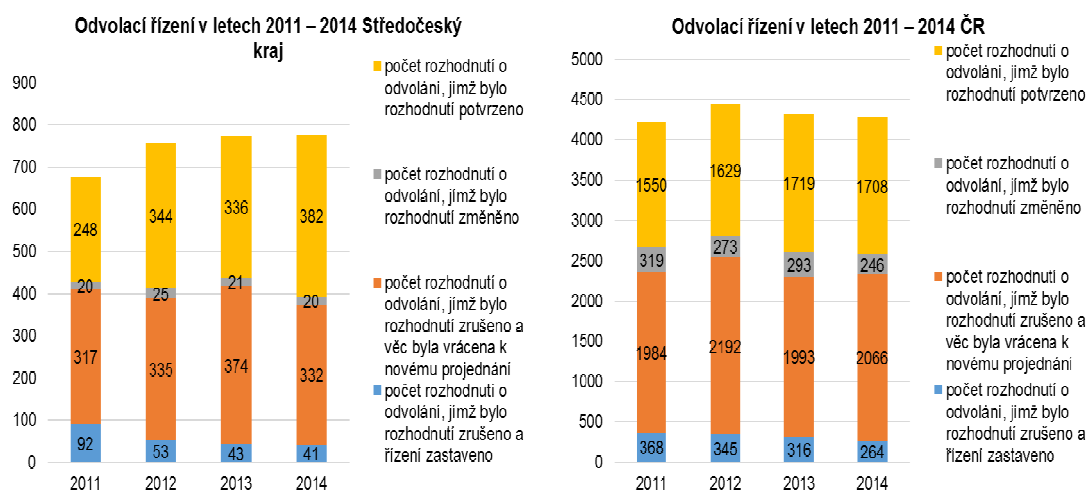
I u počtu veřejnoprávních smluv lze pozorovat sestupnou tendenci. Ve Středočeském kraji byly v roce 2014 nejvíce využívány veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení, rok předtím to ale byly smlouvy nahrazující územní rozhodnutí. V celorepublikovém průměru jsou všechny typy smluv využívány přibližně stejně. Nelze proto jednoznačně říci, který typ veřejnoprávní smlouvy je stavebníky preferován a z jakého důvodu tomu tak je.

Obr. č. 8 – Srovnání počtu jednotlivých typů veřejnoprávních smluv v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

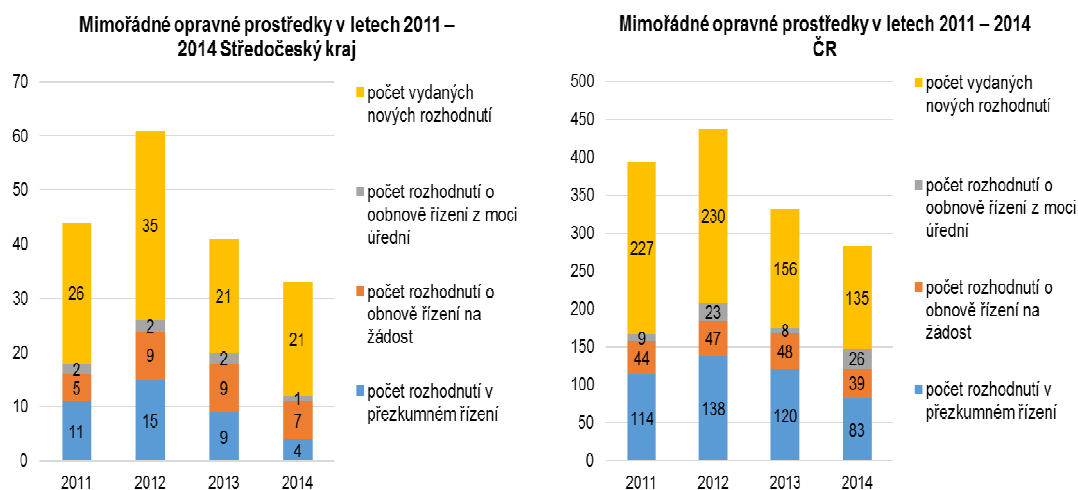
Při srovnání počtu odvolacích řízení je zřejmé, že se zde není zřejmá sestupná tendence jako u jednotlivých typů povolení. Počet odvolacích řízení je přibližně stejný a dokonce mezi lety 2011 a 2012 došlo k nárůstu. Při srovnání počtu podání a počtu odvolacích řízení vyplývá, že počet odvolacích řízení oproti počtu podání neustále roste.

Odvolacími správními orgány je nejvíce využíván typ rozhodnutí v odvolacím řízení, kterým se rozhodnutí prvoinstančního stavebního úřadu potvrzuje a kterým se rozhodnutí prvoinstančního stavebního úřadu ruší a věc se vrací k novému projednání. Nejméně je využíván typ rozhodnutí o odvolání, jímž se rozhodnutí mění. Podle mého názoru je to z důvodu, že odvolací správní orgán nemá tolik informací jako stavební úřad, který je takzvaně v první linii. Pokud stavební úřad nevede správně spisovou složku, nemůže odvolací správní orgán jeho rozhodnutí změnit, protože neví, zda by tím některému z účastníků řízení nezpůsobil újmu.

Obr. č. 9 – Srovnání počtu jednotlivých typů odvolacích řízení v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

Mimořádné opravné prostředky jsou stavebníky využívány jen velmi málo. V roce 2014 bylo ve Středočeském kraji vydáno v součtu jen 33 rozhodnutí. Při počtu 104 stavebních úřadů tak byly mimořádné opravné prostředky využity v počtu 0,3 mimořádného opravného prostředku na 1 stavební úřad ve Středočeském kraji za rok 2014.

Obr. č. 10 – Srovnání počtu jednotlivých typů mimořádných opravných prostředků v letech 2011 – 2014 ve Středočeském kraji a v České republice.

14.1 Statistické vyhodnocení

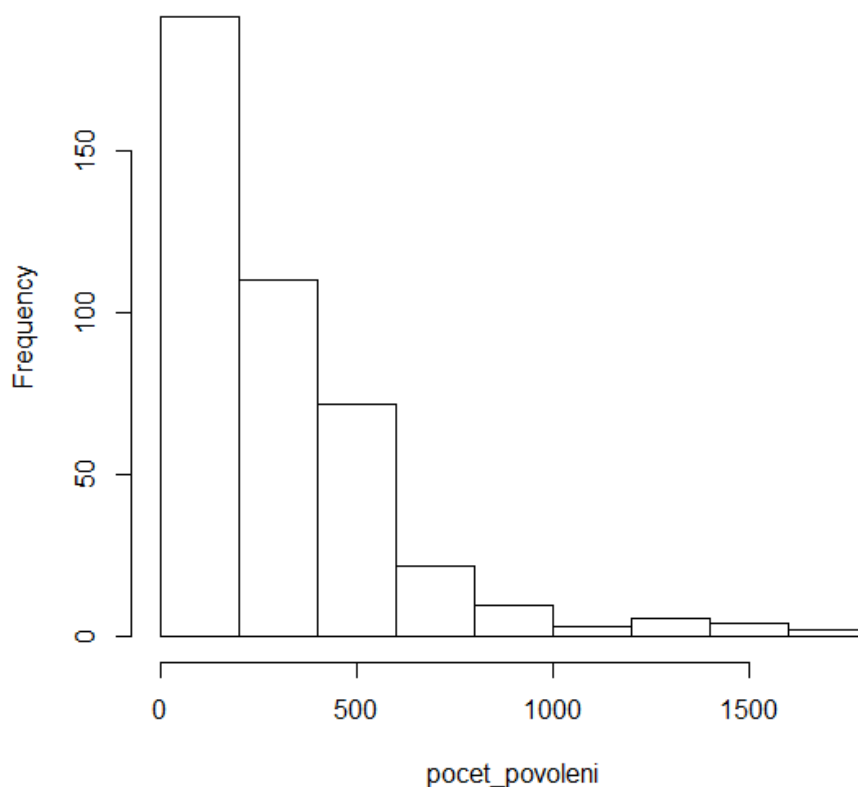
V této části jsem statisticky vyhodnotila závislost počtu jednotlivých povolení na roce ve kterém bylo vydáno, na stupni stavebního úřadu, který rozhodnutí vydal a na vztahu při kterém byla povolení vydána před novelou stavebního zákona či po novele. Data, která byla použita v testu jsou uvedena v příloze diplomové práce.

Protože budu pracovat s kvantitativními i kvalitativními proměnnými, nabízí se možnost data zpracovat statistickou metodou ANOVA. Tuto metodu lze však použít za podmínek, že data mají normální rozdělení a variance jsou homogenní.

```

> datA<-read.delim("clipboard")
> fix(datA)
> attach(datA)
> names(datA)
[1] "c_uradu"      "jmeno_uradu" "rok"          "novela"
[5] "stupen_uradu" "pocet_povoleni"
> hist(pocet_povoleni)
    
```

Histogram of pocet_povoleni

Obr. č. 11 – Histogram

Z histogramu vyplývá, že data nemají normální rozdělení. Tuto skutečnost ještě potvrzuje Shapiroův test (p - hladina významnosti je menší než 0,05).

```
> shapiro.test(pocet_povoleni)
      Shapiro-Wilk normality test
data:  pocet_povoleni
W = 0.80057, p-value < 2.2e-16
```

Nabízí se tedy možnost data zlogaritmovat.

```
> logpoc=log(pocet_povoleni)
> shapiro.test(logpoc)
      Shapiro-Wilk normality test
data:  logpoc
W = 0.9777, p-value = 4.672e-06
```

Ani po zlogaritmování dat, tato nemají normální rozdělení. Není proto možné použít Anovu, ale její neparametrickou obdobu, kterou je Kruskal-Wallisův test.

Hypotézy:

H_0 – Jednotlivé roky nemají vliv na počet povolení.

H_A - Jednotlivé roky mají vliv na počet povolení.

```
> kruskal.test(pocet_povoleni~rok,data=datA)
Kruskal-Wallis rank sum test
```

```
data: pocet_povoleni by rok
```

```
Kruskal-Wallis chi-squared = 16.659, df = 3, p-value = 0.0008307
```

P (hladina významnosti) je menší než 0,05, zamítáme nulovou hypotézu.
Jednotlivé roky mají vliv na počet povolení.

Hypotézy:

H_0 – Novela stavebního zákona nemá vliv na počet povolení.

H_A - Novela stavebního zákona má vliv na počet povolení.

```
> kruskal.test(pocet_povoleni~novela,data=datA)
Kruskal-Wallis rank sum test
```

```
data: pocet_povoleni by novela
```

```
Kruskal-Wallis chi-squared = 16.046, df = 1, p-value = 6.183e-05
```

P (hladina významnosti) je menší než 0,05, zamítáme nulovou hypotézu.
Novela stavebního zákona má vliv na počet povolení.

Hypotézy:

H_0 – Stupeň stavebního úřadu nemá vliv na počet povolení.

H_A - Stupeň stavebního úřadu má vliv na počet povolení.

```
> kruskal.test(pocet_povoleni~stupen_uradu,data=datA)
Kruskal-Wallis rank sum test
```

```
data: pocet_povoleni by stupen_uradu
```

```
Kruskal-Wallis chi-squared = 185.66, df = 2, p-value < 2.2e-16
```

P (hladina významnosti) je menší než 0,05, zamítáme nulovou hypotézu.
Stupeň stavebního úřadu má vliv na počet povolení.

Ze statistického vyhodnocení vyplývá, že na počet vydaných povolení má vliv stupeň stavebního úřadu, který povolení vydal, rok, ve kterém bylo povolení vydáno i novela stavebního zákona.

15. Diskuze

Jedním z cílů novely stavebního zákona, jak je uvedeno v důvodové zprávě k novele stavebního zákona, byla optimalizace výkonu státní správy stavebními úřady s tím, že mělo být urychleno a zjednodušeno povolování staveb a měla být zvýšena kvalita výkonu činnosti stavebních úřadů tím, že budou uplatňovány náročnější požadavky na kvalifikaci úředníků stavebních úřadů.

Novela tedy přinesla širší výčet stavebních záměrů, které vyžadují pouze vydání územního souhlasu a v § 104 stavebních záměrů, které vyžadují vydání územního souhlasu a souhlasu s ohlášením stavby, příp. za určitých podmínek vydání společného souhlasu. Novinkou byl výčet záměrů uvedených v § 79 odst. 2, které nevyžadují žádné opatření stavebního úřadu.

Souhlasím s důvodovou zprávou s tím, že byla zjednodušena agenda stavebních úřadů a počet vydaných povolení výrazně poklesl. Přesto, jak vyplývá z mé stavební praxe, jsou stavební úřady stále velmi přetížené, což se odráží na kvalitě vydaných rozhodnutí. Příkladem může být stavební úřad obce Pečky, který v roce 2014 vydal 377 povolení a k dispozici má pouze 3 oprávněné úřední osoby. Toto číslo se ještě navyšuje o další opatření stavebního úřadu, které nejsou povolením a kterými se proto tato diplomová práce nezabývá.

Souhlasím i s navýšením požadavků na kvalifikaci úředníků stavebních úřadů, které byly v novele stavebního zákona plánovány. Souhlasím proto, že ačkoliv je počet vydaných povolení stále menší, nároky na jejich vydání jsou stále větší. Každý úředník stavebního úřadu tak musí nejen zvládat rozumět projektovým dokumentacím stavebních záměrů, ale musí se umět orientovat v mnoha zákonech a právních předpisech. Proto se také úředníci musí pravidelně vzdělávat. Myslím si, že je škoda, že novela stavebního zákona nakonec od požadavku na vysokoškolské vzdělání u všech úředníků stavebních úřadů nakonec upustila. Dle mého názoru, k navýšení kvality vydaných rozhodnutí je třeba, aby každý stavební úřad měl k dispozici svého právníka, se kterým by mohli úředníci problémové případy konzultovat.

V současné době, dle důvodové zprávy, vykazují nejvíce nedostatků při vydávání povolení stavební úřady obcí se základní působností. Je to způsobeno tím, že na takovém úřadě je zaměstnán většinou jeden úředník, který nemá s kým svoji práci konzultovat. Samozřejmě se může obrátit na nadřízený správní orgán či na pracovníky jiného stavebního úřadu, ale ti nemají takovou znalost místa stavebního záměru, pro který je povolení vydáváno, a proto mu nemohou adekvátně poradit. Při zpracování novely stavebního zákona se proto zákonodárci zabývali myšlenkou, že by agenda stavebních úřadů obcí se základní působností byla předána stavebním úřadům obcí s rozšířenou působností. Nakonec tato možnost byla zamítnuta s tím, že tyto malé stavební úřady jsou blíže občanům, kteří v obci bydlí a nemusí tak dojíždět do většího města ve kterém je stavební úřad vyššího stupně. Zohledněna byla i znalost místa místních úředníků.

S tímto názorem se však neztotožňuji, protože každý stavebník, který chce stavět, si musí opatřit veškeré podklady vyžadované stavebním zákonem. Tyto podklady nelze získat v obci I. stupně, ale je třeba se pro ně vydat do obce III. stupně (např. stanoviska dotčených orgánů). Proto by neměl být problém převést agendu z malých stavebních úřadů na ty velké. Sice by již tak přetížené velké stavební úřady získaly další agendu navíc, ale tu by mohl zpracovávat úředník, který by přešel z obce I. stupně. Tímto způsobem by se výkon státní správy stavebních úřadů značně zlepšil.

O nekvalitním výkonu stavebních úřadů svědčí i stále větší počet odvolání, kdy počet potvrzených rozhodnutí odvolacími správními orgány nedosahuje ani do poloviny počtu všech typů rozhodnutí v odvolacím řízení. To znamená, že nadřízené správní orgány ve více jak polovině případů naleznou v odvolacím řízení při přezkoumávání rozhodnutí prvoinstančního stavebního úřadu nějakou nezákonnost, pro kterou jeho rozhodnutí nemohou potvrdit.

Velkým problémem, který přetrvává od začátku účinnosti nového stavebního zákona, je roztržičnost názorů úředníků, jak ke kterému problému přistupovat. Stále se tyto názory nepodařilo sjednotit. Bohužel pak dochází k situacím, kdy stavebníci na jednom stavebním úřadě tvrdí, že na jiném úřadě stejnou věc povolují jinak. Problémy působí i návaznost stavebního zákona na správní řád. I když se novelou stavebního zákona podařilo některé duplicity odstranit, v některých případech, kdy věc není podrobně upravena ve stavebním zákoně a ve správním řádu je upravena pouze obecně, vznikají různé nejasnosti, které vedou k vadám rozhodnutí.

16. Závěr

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu je v praxi používán již od 1.1.2007, tedy více než 9 let. Během této doby byl celkem 10krát pozměněn jiným zákonem a 4krát novelizován. V roce 2013 byla provedena takzvaná velká novela, která pozměnila celkem 75 % stavebního zákona. V současné době se připravuje další podobná novela. Dosud však není zřejmé, kdy bude připravena pro používání v praxi.

Stavební zákon je velmi důležitým právním předpisem nejen pro práci stavebních úřadů. Každá jeho změna pozměňuje spoustu dalších právních předpisů. Je proto nutné, aby byl zpracován takovým způsobem, aby co nejvíce optimalizoval výkon stavebních úřadů.

V současné době je výkon stavebních úřadů problematický, což je způsobeno jejich přetížeností a také nízkými nároky na vzdělání úředníků. Ačkoli tito denně pracují s právními předpisy a pro jejich výkon je třeba velkého objemu znalostí, pro práci úředníka na stavebním úřadě v současné době, dle stavebního zákona, postačí pouze středoškolské vzdělání se třemi roky praxe (obojí v oboru stavebnictví). Je zřejmé, že středoškolák se bude výborně orientovat v projektových dokumentacích, ale již ne tak moc dobře v právních předpisech.

Ze srovnání počtu vydaných povolení v letech 2011 – 2014 je jasné, že jejich počet stále klesá, přičemž nejvýraznější snížení počtu povolení bylo mezi roky 2012 a 2013, které bylo způsobeno novelou stavebního zákona. Cílem nového stavebního zákona bylo rychlejší vydávání povolení stavebníkům. Tento trend je pak obsahem i dalších novel stavebního zákona. Stavebníci mají nyní možnost (v některých případech) získat právo stavět během 30 dnů od předložení žádosti. Pokud však srovnáme počet vydaných rozhodnutí a vydaných souhlasů, rozhodnutí je více než polovina.

Statistické vyhodnocení vlivů na počty povolení dokázalo, že na jejich počet má vliv nejen novela stavebního zákona, ale i rok ve kterém byla jednotlivá povolení vydána a stupeň stavebního úřadu, který je k vydání povolení příslušný. Nejvíce vydaných povolení mají stavební úřady obcí s rozšířenou působností, nejméně stavební úřady obcí se základní působností. Kolísání počtu povolení u jednotlivých stavebních úřadů, kdy oproti trendu dochází k navyšování počtu povolení, je způsobeno místními podmínkami. Například v případě budování obecní kanalizace a jednotlivých přípojek k domům, se může počet povolení v obcích navýšit v řádu desítek až stovek. To vede k dalšímu přetížení úředníků, kteří musí mimo to zvládat běžnou agendu stavebního úřadu.

Dle mého názoru by cílem další novely stavebního zákona měla být další optimalizace výkonu státní správy stavebními úřady. Té by mělo být dosaženo tím, že novela bude zpracována tak, aby sjednotila názory úředníků stavebních úřadů na to, jakým způsobem co povolit, tak jak tomu bylo u starého stavebního zákona. Dále je třeba zamyslet se nad obsahem projektové dokumentace. Při pohledu do archivů stavebního úřadu je zřejmé, že před sto lety stačil ke stavebnímu řízení jediný výkres s půdorysy, pohledy a řezy domu. V době účinnosti starého stavebního zákona stačily potřebné výkresy a jedna technická zpráva. V současné době je třeba jen ke stavební části projektu přiložit tři technické zprávy a pět situačních výkresů. Pokud tento trend bude v dalších letech pokračovat, není možné, aby úředník byl schopen nastudovat takové množství podkladů. Dále si myslím, že je třeba přehodnotit výčty staveb k jednotlivým typům povolení. Není mi stále zcela jasné, proč se například rodinné domy třídí podle zastavěné plochy a nikoliv podle náročnosti provedení. Pak dochází k situaci, že jednoduchý přízemní rodinný domek se zastavěnou plochou nad 150 m² je povolován ve stavebním řízení a pro velký rodinný dům se dvěma patry a sklepem, který má ale menší zastavěnou plochu, stačí pouze ohlášení.

V poslední řadě si myslím, že je třeba, aby na stavebních úřadech pracovalo více odborníků. Toho však může být dosaženo jen zvýšením platů, protože v současné době je státní správa oproti soukromé sféře velmi podhodnocena.

17. Přehled literatury a použitých zdrojů

Publikace

- BENEDA I., DIENTSBIER F., FIALA V., HORÁKOVÁ M., MAREK P., PETERKOVÁ M., POUPEŘOVÁ O., RENTKOVÁ L., VLČEK E., VLČKOVÁ V., 2007: Historický vývoj právní úpravy správního řízení a dalších postupů ve veřejné správě. Periplus, družstvo nakladatelů, Olomouc, 445 s.
- BLAŽEK J., 2009: Stavební zákon s komentářem a prováděcími vyhláškami, Nakladatelství ANAG, Olomouc, 600 s.
- CRAIG P. P., 1990: Public law and democracy in the United Kingdom and the United States of America, Oxford University Press.
- GRINC J., 2010: Právo pro politology. Grada Publishing, a.s., Havlíčkův Brod, 160 s.
- HENDRYCH D., KAVĚNA M., PAVLÍK M., 2014: Správní věda – teorie veřejné správy. Wolters Kluwer, a.s., Praha, 244 s.
- HRABÁK J., NAHODIL T., 2012: Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou. Wolters Kluwer, a.s., Praha, 452 s.
- JEMELKA L., PONDĚLÍČKOVÁ K., BOHADLO D., 2013: Správní řád. Komentář – 4. vydání. C.H. Beck, Praha, 844 s.
- MALÝ S., 2013: Stavební zákon – komentář. Praha, 852 s.
- MAREČEK J., DOLEŽAL J., SEDLÁČKOVÁ V., SKLENÁŘ T., TUNKA M., VOBRÁTILOVÁ Z., 2013: Komentář ke stavebnímu zákonu a předpisy související. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 838 s.
- MILAKOVICH M., GORDON G., 2012. *Public administration in America*. Cengage Learning.
- ONDRUŠ R., 2005: Správní řád, nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami. Linde Praha a.s., Praha, 515 s.
- PIKOLA P., HÁJKOVÁ I., SVĚTLÍKOVÁ D., ŠTĚDROŇ B., 2008: Základy práva pro posluchače České zemědělské univerzity v Praze. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Praha, 430 s.
- PRŮCHA P., 2007: Správní právo, obecná část. Nakladatelství DOPLNĚK, Brno, 420 s.
- SPIRIT M., 2014: Úvod do studia práva. Grada Publishing, a.s., Praha, 192 s.
- VEDRAL J., 2006: Správní řád – komentář. Nakladatelství Polygon, Praha, 1048 s.

Zákony a vyhlášky

- Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Judikatury

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, č.j. 52 A 77/2010-121 ze dne 3.2.2011.

Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 5 A 322/2011 ze dne 13.9.2012.

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 32 Odo 433/2003 ze dne 30.6.2004.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 145/2012-48 ze dne 23.10.2012.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 6/2011-347 ze dne 1.6.2011.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 64/2007 ze dne 7.5.2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 67/2008-111 ze dne 19.6.2009.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 80/2008-68 ze dne 17.12.2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 36/2010-127 ze dne 22.7.2010.

Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. As 86/2010-76 ze dne 28.9.2012.

Články v časopisech:

DELLA ROCCA G., 2000: The public administration paradox: an organisation with a low degree of institutionalisation. *Scandinavian Journal of Management*: 375-389.

GIANNONI D. S., 2009: Disciplinary values in English academic metaphors. *Linguistica e filologia*: 173 – 191.

HARDIMAN N., MACCARTHAIGH M., 2010: Organising for Growth: Irish State Administration 1958-2008. *The Economic and Social Review*: 367-393.

JOHNSTON J., 2015: Public Administration: Organizational Aspects, In *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition)*. Elsevier, Oxford: 521 – 525.

OLTEANU C. N., 2013: The Mission of Public Administration In Guaranteeing Citizen's Rights and Freedoms. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*: 167-170.

RUSCH W., 2009: Administrative procedures in EU member states. In *Conference on Public Administration Reform and European Integration*: 26-27.

VIDLAKOVA O., 1993: Options for administrative reform in the Czech Republic. *Public administration*: 65-74.

internetové zdroje

Český statistický úřad, Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj, 2014, Administrativní členění Středočeského kraje, online: <https://www.czso.cz/csu/czso/mapy-a-kartogramy-cqza8n68e1>, cit. 8.2.2016

PAVLÍK P., 2002: Europeanisation and Transformation of Public Administration: The case of the Czech Republic. *Institut für Europäische Politik*. Online: <http://iep-berlin.de/en/wp-content/uploads/sites/2/2002/11/pavlik-europeanisation-cz.pdf>

PSP, 2003, Důvodová zpráva, online: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=201&CT1=0>, cit. 25.1.2016

Ústav územního rozvoje, Portál územního plánování, 2015, Znárodnění umístění Středočeského kraje v České republice, online: <http://portal.uur.cz/obecne-informace-o-uzemi/geograficka-data-informacni-systemy.asp>, cit. 8.2.2016

18. Příloha

c. uradu	jmeno_uradu	rok	novela	stupen_uradu	pocet_povoleni
1.	Bakov_nad _Jizerou	2011	Ne	1	149
1.		2012	Ne	1	158
1.		2013	Ano	1	108
1.		2014	Ano	1	124
2.	Bela_pod _Bezdezem	2011	Ne	2	126
2.		2012	Ne	2	144
2.		2013	Ano	2	130
2.		2014	Ano	2	70
3.	Benatky_nad _Jizerou	2011	Ne	2	307
3.		2012	Ne	2	327
3.		2013	Ano	2	239
3.		2014	Ano	2	242
4.	Benesov	2011	Ne	3	1145
4.		2012	Ne	3	1390
4.		2013	Ano	3	1429
4.		2014	Ano	3	1274
5.	Beroun	2011	Ne	3	1289
5.		2012	Ne	3	1349
5.		2013	Ano	3	1005
5.		2014	Ano	3	853
6.	Bezno	2011	Ne	1	85
6.		2012	Ne	1	65
6.		2013	Ano	1	42
6.		2014	Ano	1	35
7.	Brandys_nad _Labem-Stara _Boleslav	2011	Ne	3	876
7.		2012	Ne	3	651
7.		2013	Ano	3	430
7.		2014	Ano	3	515
8.	Breznice	2011	Ne	2	228
8.		2012	Ne	2	192
8.		2013	Ano	2	111
8.		2014	Ano	2	103

9.	Brezno	2011	Ne	1	117
9.		2012	Ne	1	102
9.		2013	Ano	1	83
9.		2014	Ano	1	68
10.	Bystrice	2011	Ne	1	133
10.		2012	Ne	1	198
10.		2013	Ano	1	68
10.		2014	Ano	1	97
11.	Bysice	2011	Ne	1	61
11.		2012	Ne	1	67
11.		2013	Ano	1	4
11.		2014	Ano	1	20
12.	Caslav	2011	Ne	3	397
12.		2012	Ne	3	396
12.		2013	Ano	3	432
12.		2014	Ano	3	297
13.	Cechtice	2011	Ne	1	107
13.		2012	Ne	1	66
13.		2013	Ano	1	68
13.		2014	Ano	1	62
14.	Celakovice	2011	Ne	2	518
14.		2012	Ne	2	440
14.		2013	Ano	2	314
14.		2014	Ano	2	388
15.	Cercany	2011	Ne	1	181
15.		2012	Ne	1	82
15.		2013	Ano	1	43
15.		2014	Ano	1	60
16.	Cernosice	2011	Ne	3	585
16.		2012	Ne	3	541
16.		2013	Ano	3	359
16.		2014	Ano	3	314
17.	Cervene _Janovice	2011	Ne	1	88
17.		2012	Ne	1	100
17.		2013	Ano	1	102
17.		2014	Ano	1	85
18.	Cesky_Brod	2011	Ne	3	480
18.		2012	Ne	3	580
18.		2013	Ano	3	442
18.		2014	Ano	3	377

19.	Cista	2011	Ne	1	39
19.		2012	Ne	1	42
19.		2013	Ano	1	27
19.		2014	Ano	1	23
20.	Divisov	2011	Ne	1	153
20.		2012	Ne	1	92
20.		2013	Ano	1	78
20.		2014	Ano	1	88
21.	Dobrovice	2011	Ne	1	253
21.		2012	Ne	1	216
21.		2013	Ano	1	144
21.		2014	Ano	1	172
22.	Dobrichovice	2011	Ne	1	191
22.		2012	Ne	1	120
22.		2013	Ano	1	94
22.		2014	Ano	1	109
23.	Dobris	2011	Ne	3	567
23.		2012	Ne	3	474
23.		2013	Ano	3	418
23.		2014	Ano	3	311
24.	Dolni_Bousov	2011	Ne	1	84
24.		2012	Ne	1	92
24.		2013	Ano	1	88
24.		2014	Ano	1	85
25.	Dolni_Brezany	2011	Ne	1	247
25.		2012	Ne	1	232
25.		2013	Ano	1	163
25.		2014	Ano	1	164
26.	Dolni_Kralovice	2011	Ne	1	78
26.		2012	Ne	1	56
26.		2013	Ano	1	57
26.		2014	Ano	1	65
27.	Horovice	2011	Ne	3	633
27.		2012	Ne	3	694
27.		2013	Ano	3	554
27.		2014	Ano	3	550
28.	Hostivice	2011	Ne	2	489
28.		2012	Ne	2	442
28.		2013	Ano	2	410
28.		2014	Ano	2	433

29.	Hostomice	2011	Ne	1	170
29.		2012	Ne	1	322
29.		2013	Ano	1	259
29.		2014	Ano	1	464
30.	Jesenice	2011	Ne	2	611
30.		2012	Ne	2	557
30.		2013	Ano	2	455
30.		2014	Ano	2	394
31.	Jesenice	2011	Ne	2	115
31.		2012	Ne	2	122
31.		2013	Ano	2	83
31.		2014	Ano	2	78
32.	Jilove_u_Prahy	2011	Ne	2	290
32.		2012	Ne	2	297
32.		2013	Ano	2	220
32.		2014	Ano	2	199
33.	Jince	2011	Ne	1	169
33.		2012	Ne	1	152
33.		2013	Ano	1	97
33.		2014	Ano	1	118
34.	Kamenice	2011	Ne	2	320
34.		2012	Ne	2	403
34.		2013	Ano	2	375
34.		2014	Ano	2	266
35.	Kamyk_nad_Vltavou	2011	Ne	1	242
35.		2012	Ne	1	219
35.		2013	Ano	1	141
35.		2014	Ano	1	158
36.	Kladno	2011	Ne	3	1715
36.		2012	Ne	3	1405
36.		2013	Ano	3	826
36.		2014	Ano	3	713
37.	Klečany	2011	Ne	1	461
37.		2012	Ne	1	382
37.		2013	Ano	1	305
37.		2014	Ano	1	298

38.	Knezmost	2011	Ne	1	106
38.		2012	Ne	1	105
38.		2013	Ano	1	116
38.		2014	Ano	1	141
39.	Kolin	2011	Ne	3	1302
39.		2012	Ne	3	1210
39.		2013	Ano	3	699
39.		2014	Ano	3	666
40.	Kosmonosy	2011	Ne	1	164
40.		2012	Ne	1	169
40.		2013	Ano	1	103
40.		2014	Ano	1	92
41.	Kostelec_nad _Cernymi_Lesy	2011	Ne	2	323
41.		2012	Ne	2	331
41.		2013	Ano	2	218
41.		2014	Ano	2	242
42.	Kostelec_nad _Labem	2011	Ne	1	472
42.		2012	Ne	1	218
42.		2013	Ano	1	136
42.		2014	Ano	1	143
43.	Kourim	2011	Ne	2	71
43.		2012	Ne	2	71
43.		2013	Ano	2	53
43.		2014	Ano	2	79
44.	Kralupy_nad _Vltavou	2011	Ne	3	583
44.		2012	Ne	3	367
44.		2013	Ano	3	365
44.		2014	Ano	3	310
45.	Kraluv_Dvur	2011	Ne	1	554
45.		2012	Ne	1	502
45.		2013	Ano	1	338
45.		2014	Ano	1	317
46.	Krivoklat	2011	Ne	2	153
46.		2012	Ne	2	179
46.		2013	Ano	2	148
46.		2014	Ano	2	110

47.	Kutna_Hora	2011	Ne	3	533
47.		2012	Ne	3	569
47.		2013	Ano	3	386
47.		2014	Ano	3	491
48.	Libcice_nad_Vltavou	2011	Ne	1	86
48.		2012	Ne	1	84
48.		2013	Ano	1	71
48.		2014	Ano	1	95
49.	Libeznice	2011	Ne	1	516
49.		2012	Ne	1	557
49.		2013	Ano	1	410
49.		2014	Ano	1	425
50.	Lysa_nad_Labem	2011	Ne	3	352
50.		2012	Ne	3	328
50.		2013	Ano	3	232
50.		2014	Ano	3	230
51.	Melnik	2011	Ne	3	741
51.		2012	Ne	3	749
51.		2013	Ano	3	505
51.		2014	Ano	3	461
52.	Mestec_Kralove	2011	Ne	2	347
52.		2012	Ne	2	246
52.		2013	Ano	2	201
52.		2014	Ano	2	207
53.	Milin	2011	Ne	1	202
53.		2012	Ne	1	205
53.		2013	Ano	1	190
53.		2014	Ano	1	178
54.	Milovice	2011	Ne	1	149
54.		2012	Ne	1	169
54.		2013	Ano	1	83
54.		2014	Ano	1	97
55.	Mlada_Boleslav	2011	Ne	3	900
55.		2012	Ne	3	640
55.		2013	Ano	3	774
55.		2014	Ano	3	650
56.	Mnichovice	2011	Ne	1	1447
56.		2012	Ne	1	743
56.		2013	Ano	1	633
56.		2014	Ano	1	429

57.	Mnichovo _Hradiste	2011	Ne	3	472
57.		2012	Ne	3	492
57.		2013	Ano	3	249
57.		2014	Ano	3	129
58.	Mnisek_pod_Brdy	2011	Ne	2	900
58.		2012	Ne	2	596
58.		2013	Ano	2	455
58.		2014	Ano	2	429
59.	Mseno	2011	Ne	2	102
59.		2012	Ne	2	96
59.		2013	Ano	2	72
59.		2014	Ano	2	72
60.	Neratovice	2011	Ne	3	433
60.		2012	Ne	3	378
60.		2013	Ano	3	263
60.		2014	Ano	3	314
61.	Neveklov	2011	Ne	1	119
61.		2012	Ne	1	124
61.		2013	Ano	1	64
61.		2014	Ano	1	78
62.	Nové_Straseci	2011	Ne	2	652
62.		2012	Ne	2	575
62.		2013	Ano	2	480
62.		2014	Ano	2	475
63.	Nový_Knin	2011	Ne	1	394
63.		2012	Ne	1	334
63.		2013	Ano	1	188
63.		2014	Ano	1	195
64.	Nymburk	2011	Ne	3	880
64.		2012	Ne	3	607
64.		2013	Ano	3	466
64.		2014	Ano	3	371
65.	Odolena_Voda	2011	Ne	2	181
65.		2012	Ne	2	136
65.		2013	Ano	2	225
65.		2014	Ano	2	246
66.	Pecky	2011	Ne	2	319
66.		2012	Ne	2	731
66.		2013	Ano	2	327
66.		2014	Ano	2	377

67.	Petrovice	2011	Ne	1	156
67.		2012	Ne	1	127
67.		2013	Ano	1	108
67.		2014	Ano	1	168
68.	Podebrady	2011	Ne	3	515
68.		2012	Ne	3	562
68.		2013	Ano	3	379
68.		2014	Ano	3	432
69.	Pruhonice	2011	Ne	1	118
69.		2012	Ne	1	76
69.		2013	Ano	1	61
69.		2014	Ano	1	44
70.	Příbram	2011	Ne	3	996
70.		2012	Ne	3	1063
70.		2013	Ano	3	814
70.		2014	Ano	3	789
71.	Rakovník	2011	Ne	3	642
71.		2012	Ne	3	259
71.		2013	Ano	3	298
71.		2014	Ano	3	658
72.	Roztoky	2011	Ne	2	255
72.		2012	Ne	2	215
72.		2013	Ano	2	190
72.		2014	Ano	2	122
73.	Rozdalovice	2011	Ne	1	121
73.		2012	Ne	1	80
73.		2013	Ano	1	56
73.		2014	Ano	1	53
74.	Rozmítal_pod _Tremšínem	2011	Ne	2	239
74.		2012	Ne	2	308
74.		2013	Ano	2	119
74.		2014	Ano	2	115
75.	Rudna	2011	Ne	1	520
75.		2012	Ne	1	476
75.		2013	Ano	1	320
75.		2014	Ano	1	368
76.	Revnice	2011	Ne	1	292
76.		2012	Ne	1	213
76.		2013	Ano	1	125
76.		2014	Ano	1	111

77.	Ricany	2011	Ne	3	1669
77.		2012	Ne	3	1502
77.		2013	Ano	3	990
77.		2014	Ano	3	933
78.	Sadska	2011	Ne	2	271
78.		2012	Ne	2	288
78.		2013	Ano	2	158
78.		2014	Ano	2	179
79.	Sazava	2011	Ne	2	242
79.		2012	Ne	2	194
79.		2013	Ano	2	202
79.		2014	Ano	2	128
80.	Sedlcany	2011	Ne	3	516
80.		2012	Ne	3	478
80.		2013	Ano	3	324
80.		2014	Ano	3	316
81.	Sedlec-Prčice	2011	Ne	1	150
81.		2012	Ne	1	172
81.		2013	Ano	1	100
81.		2014	Ano	1	154
82.	Slany	2011	Ne	3	483
82.		2012	Ne	3	365
82.		2013	Ano	3	368
82.		2014	Ano	3	350
83.	Stochov	2011	Ne	1	271
83.		2012	Ne	1	123
83.		2013	Ano	1	135
83.		2014	Ano	1	103
84.	Stechovice	2011	Ne	1	322
84.		2012	Ne	1	293
84.		2013	Ano	1	215
84.		2014	Ano	1	183
85.	Tynec_nad _Labem	2011	Ne	2	289
85.		2012	Ne	2	152
85.		2013	Ano	2	207
85.		2014	Ano	2	177
86.	Tynec_nad _Sazavou	2011	Ne	2	518
86.		2012	Ne	2	525
86.		2013	Ano	2	298
86.		2014	Ano	2	305

87.	Uhlirské_Janovice	2011	Ne	2	401
87.		2012	Ne	2	327
87.		2013	Ano	2	235
87.		2014	Ano	2	216
88.	Unhost	2011	Ne	2	357
88.		2012	Ne	2	298
88.		2013	Ano	2	222
88.		2014	Ano	2	208
89.	Uvaly	2011	Ne	2	627
89.		2012	Ne	2	520
89.		2013	Ano	2	544
89.		2014	Ano	2	479
90.	Velké_Popovice	2011	Ne	1	162
90.		2012	Ne	1	198
90.		2013	Ano	1	101
90.		2014	Ano	1	100
91.	Velké_Přilepy	2011	Ne	1	547
91.		2012	Ne	1	536
91.		2013	Ano	1	367
91.		2014	Ano	1	317
92.	Veltrusy	2011	Ne	1	134
92.		2012	Ne	1	118
92.		2013	Ano	1	118
92.		2014	Ano	1	101
93.	Velvary	2011	Ne	2	287
93.		2012	Ne	2	227
93.		2013	Ano	2	266
93.		2014	Ano	2	143
94.	Vlasim	2011	Ne	3	570
94.		2012	Ne	3	461
94.		2013	Ano	3	412
94.		2014	Ano	3	344
95.	Votice	2011	Ne	3	495
95.		2012	Ne	3	444
95.		2013	Ano	3	441
95.		2014	Ano	3	426
96.	Vrdu	2011	Ne	1	78
96.		2012	Ne	1	50
96.		2013	Ano	1	59
96.		2014	Ano	1	61

97.	Vsetaty	2011	Ne	1	178
97.		2012	Ne	1	155
97.		2013	Ano	1	113
97.		2014	Ano	1	117
98.	Zabori_nad_Labem	2011	Ne	1	60
98.		2012	Ne	1	77
98.		2013	Ano	1	3
98.		2014	Ano	1	31
99.	Zasmuky	2011	Ne	1	103
99.		2012	Ne	1	92
99.		2013	Ano	1	79
99.		2014	Ano	1	64
100.	Zbraslavice	2011	Ne	1	88
100.		2012	Ne	1	73
100.		2013	Ano	1	55
100.		2014	Ano	1	72
101.	Zdice	2011	Ne	1	354
101.		2012	Ne	1	760
101.		2013	Ano	1	477
101.		2014	Ano	1	367
102.	Zlonice	2011	Ne	1	285
102.		2012	Ne	1	277
102.		2013	Ano	1	176
102.		2014	Ano	1	187
103.	Zruc_nad_Sazavou	2011	Ne	2	123
103.		2012	Ne	2	190
103.		2013	Ano	2	108
103.		2014	Ano	2	140
104.	Zebrak	2011	Ne	1	147
104.		2012	Ne	1	165
104.		2013	Ano	1	118
104.		2014	Ano	1	135
105.	Zleby	2011	Ne	1	101
105.		2012	Ne	1	72
105.		2013	Ano	1	31
105.		2014	Ano	1	41